

විෂ්ලේෂණී සමාජවාදී ත්‍රියාමාර්ගයකින් පකිස්ථාන කමිකරුවන් සන්නද්ධ කරනු

Arm Pakistani workers with a revolutionary socialist program

හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුවේ පකිස්ථාන ගාඛාව ගොඩනගනු!

Build the Pakistani section of the International Committee of the Fourth International!

මාක්ස්වාදී හඩ ප්‍රකාශනය

2011 ජනවාරි 06

හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුවේ (හජාජාක) ඉදිරිදැකනය සමග එකතන්වය පලකරන හා එය සමග එක්ව සමාජවාදී විෂ්ලේෂණයේ ලෝක පක්ෂය ලෙස හජාජාක ගොඩනැගීමට එක්වන, පකිස්ථාන කන්ඩායමක් වන Marxist Voice (මාක්ස්වාදී හඩ) ප්‍රකාශනය ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය විසින් මෙහි පලකරනු ලැබේ.

මාක්ස්වාදී හඩ ප්‍රකාශනය, පකිස්ථාන හා දකුනු ආසියාවේ කමිකරුවන් සඳහා විෂ්ලේෂණයක් විස්තාරනය කිරීමෙහිලා වැදගත් ඉදිරි පියවරක් නියෝජනය කරයි. දකුනු ආසියාවේ කමිකරු පන්තියෙහි අත්‍යවශ්‍ය මූලෝපායික අන්දැකීම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් මත පදනම් වෙමින් එය, පකිස්ථාන කමිකරුවන් සිය අරගල නොනවතින විෂ්ලේෂණයේ මූලෝපාය මත පිහිටුවා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය පෙන්වා දෙයි.

ලෝස්වෙත් අපගේ පකිස්ථාන පාඨකයින්ගෙන් ඉල්ලා සිරින්නේ, මාක්ස්වාදී හඩ ප්‍රකාශනය අධ්‍යයනය කරමින් ද එය බෙදාහරිමින් ද ඔබගේ අදහස් හා ප්‍රශ්න අපවෙත ඉදිරිපත් කරමින්, පකිස්ථාන කමිකරුවන්ගේ විෂ්ලේෂණකාරී සමාජවාදී පක්ෂයක් ගොඩනැගීම සඳහා ඉදිරිදැකනයක් හා ත්‍රියාමාර්ගයක් විස්තාරනය කිරීමට දායක වන ලෙසයි.

පකිස්ථානය උග්‍ර සමාජ, දේශපාලන හා ආර්ථික අරුවුදයක් තුළින් ගමන් කරමින් සිටියි. මෙම අරුවුදය, බිලියන ගනනක සාමාන්‍ය ජනතාවගේ ජීවිත මත කියා නිමුකල නොහැකි ව්‍යසනයක් ඇතිකරමින් ගෝලිය පරිමානයකින් දිහැරෙමින් තිබෙන ලෝක දෙනීශ්වර අරුවුදයේ අවශ්‍යෝගීය කොටසකි. ලෝක දෙනීශ්වර පද්ධතිය, 20වන සියවසේ ලෝක යුද්ධ දෙකක්, ගැසිස්ට්‍රාදය, හා නිමක් තැනි ප්‍රාදේශීය මිලටරි ගැටුම් හා මාග පොලිස්-මිලටරි ආයුදායකත්වයන් මාලාවක හීජනය නිර්මානය කළ නොවිස්ථිය හැකි එම පරස්පර විරෝධයන්ගෙන්ම දෙදැරුමිකා තිබේ. මූලික පුතිවිරෝධයන්, ගෝලිය ආර්ථිකය හා ජාතික රාජ්‍ය පද්ධතිය අතරත්, නිෂ්පාදන බලවීගයන්ගේ යුද්ගලික අයිතිය හා සමාජීයව නීජ්පාදනය අතරත් ය. තවත් ව්‍යසනකාරී ලෝක යුද්ධයක තර්ජනය පමනක්

නොව, කර්මාන්තයේ හා මූල්‍යයේ සමාජීයකරනය, ආර්ථික ජීවිතය ගෝලියකරනය වීම හා ලෝක කමිකරු පන්තියේ සමාජ බලය යන දනවාදය පෙරලාදුම්ම සඳහා වන වෙළඳීක කොන්දේසි ද මෙම පුතිවිරෝධයන් තුළින් හිස ඔසවයි.

මෙම ප්‍රකාශනය සමගින් මාක්ස්වාදී හඩ, 1917 ඔක්තෝබර් විෂ්ලේෂණයේ සම නායකයාටු ද අවසානයයේ සෝවියට් සංගමය තුළ දනවාදය පුනස්ථාපනය කළ, සෝවියට් කමිකරු පන්තිය වෙතින් බලය පැහැරගත්, පරපුටු නිලධරයට එරහි අරගලයේ ප්‍රමුඛයා වූ ද ලියෙන් වෞච්ස්කි විසින් පිහිටුවන ලද සමාජවාදී විෂ්ලේෂණයේ ලෝක පක්ෂය වන හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුවේ (හජාජාක) පකිස්ථාන ගාඛාව ගොඩනැවීමේ අරගලයට ආරම්භකත්වය ගනියි.

ගෝලිය දනවාදයේ බලපෑම හමුවේ කමිකරු පන්තිය අරගල කරා තල්පුවෙමින් සිටින නමුත් ක්ෂතිකව ඔවුන් සැම තැනකදීම දෙනීශ්වර ලාභ පද්ධතිය ආරක්ෂා කරමින් කමිකරු පන්තිය ජාතික රේඛා ඔස්සේ බෙදීම සඳහා කැපවීගත් ස්ටැලින්වාදී, සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂ පත්‍ර, හා වෘත්තිය සම්ති වැනි කළින් කමිකරු පන්තියේ නමින් පෙනීසිට් සංවිධානවලට එරහිව පිහිට්න්නේය යන කාරනය මගින් සලකුනු කරන්නේ, හජාජාක ගොඩනැගීමේ හඳිසි හාවයයි.

63 වසරක “නිදහස්” දෙනීශ්වර පාලනය: සමාජ ව්‍යසනයේ ගේෂ පත්‍රය

63 වසරක නිදහස් දෙනීශ්වර පාලනයෙන් පසුව පකිස්ථානය අංගලක්ෂිත වන්නේ, විනාශකාරී දිරිදානාවය ද සමාජ කාලකන්තිකම හා අසමානතාවය ද ගරාවැටෙමින් තිබෙන යටිතල ව්‍යුහය ද ජාතික, වාර්ගික හා කන්ඩායමික ගැටුම් ද එක්සත් ජනපද අනුග්‍රහය යටතේ මිලටරිය විසින් දිගටම දේශපාලන ආධිපත්‍යය දැඟීම ද මගින්ය.

පකිස්ථානයේ මිලයන 45කට වැඩි ජනතාවක් ජීවත් වන්නේ තිල දිරිදානා යැපීම් මට්ටමට පහතින්ය. ජනගහනයෙන් තුනෙන් දෙකක්ම පාහේ දිනකට එක්සත් ජනපද බොලර් දෙකකට අඩු ආදායමක් සහිතව ජීවත්වෙති. එක්සත් ජාතින්ට අනුව, අවුරුදු පහට අඩු පකිස්ථාන ලුම්න්ගෙන් සියලු පෙන්වා ප්‍රකාශනය සමාන්‍ය තරමින් හෝ දරුනු ලෙසින් උග්‍ර පෙශීතය. ඒ අතරතු,

ව්‍යාපාරිකයින් ද ඉඩම්හිමියන් ද ඉහල නිලධාරීන් ද හමුදා නිලධාරීන් හා මුවුන්ගේ ව්‍යාපාරික සයයින්ගෙන් සැදුම්ලත් කැදර කුඩා පාලක පන්තිය, විදේශ ප්‍රාග්ධනය සමඟ මුෂුවෙමින් රටේ ධනය කොල්ලකි.

දුශීභාවයත් අත්‍යවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සැලසීමට රජයේ නොසමත්කමත් නිසා කොට්‍ර ගනනක් ජනතාවට පාසැල්, සෞඛ්‍ය, සනීපාරක්ෂක, හෝ විදුලිබල පහසුකම් නොලැබේ ඇත. විදුලිබල දාරිතාවයේ වැට්ම සමාජඳාරීක ජ්‍යවිතය දරුණු ලෙස බ්‍රිතාන්තාව තිබේ. අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍ය පහසුකම් විශේෂිතවම නොසලකා හැර ඇති අතර දුශී කොටස් පවා පුද්ගලික ආයතන හා ඉස්ලාමිය මූලධර්මවාදීන් විසින් පවත්වාගෙන යන පුනරායතන හා ආගමික පාසැල් වෙත යොමුකරවා ඇත. අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍ය සේවය යන ක්ෂේත්‍ර දෙකටම රජය වැයකරන්නේ රටේ දෙ දේශය නිෂ්පාදිතයෙන් (දේශීනි) සියයට 4කටත් අඩු මුදල් ප්‍රමානයකි.

ගමබද පවතින මූලික පහසුකම් හිගය හා ගැමී ජනතාවට ජීවත් ක්‍රමය පවත්වාගෙන යාමේ දුෂ්කරතාවය නිසා ගමබද සිට නගර කරා සංකුමනය වැඩිවී තිබේ. ගමබද ජනගහනයෙන් සියයට හැත්තුවකට ඉඩම් නොමැති අතර වැඩිකරන්නේ අදාශාවීන්, බද්දට ඉඩම් වගාකරන්නන් හා කෘෂිකාර්මික කමිකරුවන් ලෙසය. නාගරික ජනකාය ද මූලික පොදු පහසුකම් හා සමාජ සේවා හිගයට ද විරෝධියාවට ද මුහුන දී සිටිති.

මහජනතාවගේ ගැටුපුවලට ප්‍රගතිසිලි විසඳුමක් දීමට අපොහොසත් පකිස්ථාන දෙනේශ්වරය වඩ වඩාත් තැමූරිලේ ඇත්තේ, ඉන්දියානු විරෝධී ස්වේච්ඡාතමවාදය, ඉස්ලාම් මූලධර්මවාදය හා වාර්ගික ජාතිකවාදය ඔස්සේ වැඩෙන සමාජ නොසංසුන්තාවය ප්‍රතිගාමී ඇලම්වලට හැරවීමටත් කමිකරු පන්තිය බෙදීමටත් ය. පකිස්ථානය වාර්ගික වෙටරයේත් ආගමික ප්‍රතිගාමිත්වයේත් පෙළේකාගාරය බිජා පන්ත්ව තිබේ.

පකිස්ථානය, දකුනු ආසියාවේ මුස්ලිම්වරුන් සඳහා ආරක්ෂාව හා රැකවරනය සපයන මුස්ලිම් ජාතික නිෂ්ඨ්‍යක්ය යන කියාපැම අමුලික පෝෂ්ඩාවක් බව සනාථ කර තිබේ. පකිස්ථානය එහි ගමන්මගෙහි වැඩි පංගුවක් ගතකොට ඇත්තේ යුද්ධයේ හෝ යුද්ධයක් ඔන්න මෙන්න කියා පවතින තත්ත්වයකය. එසේම එරට ජනගහනයෙන් වැඩි පංගුවක් ජ්‍යවත් වන්නේ ආන්තික දුෂ්පත්කමේ ගිලෙමින් නොවෙනම් උග්‍ර ආර්ථික අනාරක්ෂිත බවක් හමුවේය.

ඇගැනිස්ථානයේ එක්සත් ජනපද ආක්‍රමනය හා වාචිලැම සඳහා පකිස්ථාන පාලක පන්තිය දුන් කාර්ය සාධන සහයෝගයේ සැපු ප්‍රතිවිපාකය වී ඇත්තේ, 2004 වසරේ පටන් එරට මිලිටරිය වයයිඳිග පකිස්ථානයේ එන්ට එන්ටම පුලුල් වන භූමිභාගයන් තුළ සිවිල් යුද්ධයක පැටලි සිටීමයි. ඒ සඳහා මිලිටරිය සතු මුළු යුද ගක්තියත් එක දිගට බෝම්බ හෙලීම, අතුරුදහන්කිරීම් හා සමුහ සාතන ඇතුළු ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධී කුම යොදාගනියි. ඇගැනිස්ථානයේ එකසත් ජනපද වාචිලැමට විරෝධය පාන අය සාතනය කිරීමට බුව්න් මිසයිල ප්‍රජාර එල්ල කිරීමටත් එහිදී

විශාල සිවිල් ජනතාවක් මරාදැමීමටත් වොෂින්ටනයට නිදහස් වරපත්‍රයක් හිමිව තිබේ.

අග්‍ර්‍යැක් (අග්‍ර්‍යනිස්ථාන-පකිස්ථාන) යුද්ධය වනාහි අන් කිසිවක් නොව දෙරටෙහි ම ජනතාවන්ට විනාශයක් බව සනාථාවී තිබෙන වොෂින්ටනය හා පකිස්ථානයේ පාලක පන්තිය විසින් දෙක තුනක් තිස්සේ ගෙනගිය ඇගිලි ගැසීමේ අවසන් අදියරයි. මුල් අවධින්හි දී මෙන්ම වර්තමාන යුද්ධය ද ඉස්ලාමිය මූලධර්මවාදය පෝෂනය කරමින් පකිස්ථානයේ දේශපාලනය හා රාජ්‍ය පාලනය කෙරෙහි එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ හස්තය ද මිලිටරියේ ගෙගුහනය ද ගක්තිමත් කර ඇත. පකිස්ථානයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගබඩාවකට බදුන්විය. එක්සත් ජනපදයේ මුක්කුව ලත් මිලිටරිය සැපු ලෙසම එරට ජීවිත කාලයෙන් අඩික්ම පාලනය කර ඇත. එහෙත් රීතියා සිවිල් පාලනය යටතේ වුවත් මිලිටරිය විශාල බලයක් දැරිය. අරුවු ග්‍රස්ත පකිස්ථාන දෙනේශ්වරය, සිය දේපල හා පකිස්ථාන රාජ්‍යයේ හොමික අඛන්ඩතාවය රැකගැනීම පිනිස මිලිටරිය මත විශ්වාසය තැබුහ. මුවුන්, ඉන්දියාව සමත වූ සිය ප්‍රතිගාමී සු දේශපාලනික එදිරිවාදීකම් හා එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදය සමග ඇති සිය කුලිකාර සන්ධානය පවත්වා ගත්තේ මිලිටරිය මත පදනම් වෙමින්ය.

වත්මන් අරුවුදය

ජාතික, වාර්ගික සර්ෂතන හා ප්‍රගාස් පන්ති ප්‍රතිවිරෝධතා මගින් දී දැකක් තිස්සේ පළුදුවී ඇති පකිස්ථානය, දෙකයක් යුරා ඇගැනිස්ථානය යටත්කර ගැනීම සඳහා වන එක්සත් ජනපදයේ සාපරාධී තල්පුව මගින් තවදුරටත් අස්ථාවරත්වයට පත්කාට තිබේ. 2008 වසරාවසානයේ පැනනැගි ගොලීය දෙනේශ්වර අරුවුදයත් සමග ලෝක වෙළඳපොල සඳහා ලාභ ඉම සම්පාදකයින් ලෙස රටේ යුදි කමිකරුවන් බිල්ලට දෙමින් විදේශ ආයෝජකයින් ආකර්ශනය කරගැනීමේ පකිස්ථාන දෙනේශ්වරයේ සිහිනය බොඳුවී ගියේය.

මූෂාරු ආයුදායකත්වය බලයෙන් පහවීමත් සමග වසර දෙක හමාරකට පෙර පාලනයේ සුක්කාතම අතට ගත් පකිස්ථාන මහජන පක්ෂයේ නායකත්වයෙන් යුත් හවුල් ආන්ඩ්ව කෙරේ පැවති මහජන උද්යෝගය වේගයෙන් පහව ගොස් තිබේ.

මහජනතාවගේ අපේක්ෂා හා බලාපොරොත්තු වලට පහවැතිව පකිස්ථාන මහජන පක්ෂය හෙවත් පිළිපි හවුල් ආන්ඩ්ව රට කළින් පැවති මිලිටරි තන්ත්‍රයේ ප්‍රතිපත්ති වඩාත් දැඩිලෙස ක්‍රියාවට නගමින් සිටීය. එය ඇගැන්ත් යුද්ධයට පුමුල ලෙසින් සහයෝගය දුන් අතර යුද්ගලිකරතාය හා අනෙකුත් වෙළඳපොල ගැනී ප්‍රතිසංස්කරන ඇදිරියට ගෙන යමින් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල් (ජාම්‍ය) කප්පාදු වැඩිසහෙන් ක්‍රියාවට නැගැනීය. ආන්ඩ්ව යලි යලින් මිලිටරි වියදම් ඉහළ නැංවීය.

වොෂින්ටනයේ සහනය හා දිරිගැනීවීම් හමුවේ දැන්, ජෙනරාල් පරෙවිස් මූෂාරුගේ හිටු දෙවෙනියාවූ ජෙනරාල් කියානිගේ නායකත්වයෙන් යුත් මිලිටරිය, සිය දේශපාලන

අධිකාරය තරකරගෙන ඇත. මැත සතිවල දී ජනාධිපති සරදාර් හා අගමැති තිලානි, කියානිගේ හමුදාපති බුර කාලය වසර තුනකින් දීර්ඝ කරමින් හමුදාවේ බලපෑම වර්ධනය වීමට ඉඩ සැලසු අතර අනෙක් අතට ආන්ත්‍රිව බලයෙන් පහකිරීමේ ව්‍යවස්ථා විරෝධී කුමත්තුන පිළිබඳව යලි යලින් අනතුරු ඇගුවහ. නිවේයෝර්ක් විසින්ස් භා ටොෂින්ටන් පෙස්ස්ට් ප්‍රවත්පත්, පකිස්ථාන ආන්ත්‍රිවේ “ප්‍රතිසංවිධානයක්” වෙනුවෙන් සත්‍ය ලෙස මිලිටරිය සමග එක්ව කටයුතු කිරීම පිළිබඳව එක්සත් ජනපදයේ සැලකිල්ල යොමුවේ ඇතිව වාර්තා කර තිබේ.

මෙවර ශ්‍රීෂ්ම සංතුවේදී ඉත්දු ගෙග නිමිනයේ ඇතිව ගංවතුර තත්ත්‍ය, පකිස්ථාන ධනේශ්වරයේ දුෂ්චිත හාවයත්, නොතැකීම හා අදක්ෂකම පිළිබඳ ඇග කිලිපොලායන නිදුසුනක් සැපයිය. ගංවතුර ඇතිවි දෙමසක් ගතවන තුරුත්, විපතට පත් මිලියන දෙකකට වැඩි ජනතාවකට ආන්ත්‍රිවේ සහන සැලසී නොතිබුනි.

ගංවතුර විනාශය බොහෝ කොටම මිනිසාගේ නිර්මානයක් විය. මිලිටරි පිරිවැය සදහාවන ප්‍රමුඛත්වය නිසා තරේකානුකළ හා යෝගා ආකරයකට ආර්ථිකය සංවර්ධනය කිරීමට පාලක පැලැන්තිය දක්වන නොහැකියාවේ ප්‍රතිපළයක් ලෙස ගංවතුර පාලනය කිරීමේ යටතල පහසුකම් බෙදනිය ලෙස අප්‍රමානවත් වුවා පමණක් නොවේ. එක්සත් ජනපද හා පකිස්ථාන හමුදාවන්හි ද ඔවුන්ගේ ඇශ්‍රුපැක් යුද්ධයේ ද විවිධ මහා ඉඩම් හිමියන්ගේ හා ඔවුන්ගේ දේශපාලන හෙඳවයින්ගේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් සකස්කල අමුණු ජාලය නිසා මිලියන ගනනක් අනාර්ථි තිබේ.

ගංවතුර නිසා ඒවන විටත් උග්‍ර අතට හැරී තිබුනු ආර්ථික අරුධිය තවත් ඔද්දල් කර තිබේ. පකිස්ථාන ධනේශ්වරය මෙම සියලු බර කමිකරුවන් හා පිළිතයින්ගේ කරමත පැටවීමට අදිවන් කරගෙන සිටිය. මැත වසරවලදී ජ්වන තත්ත්‍යන්, ඉහළ නගින ආහාර හා ඉන්ධන මිලගනන් හේතුකොටගෙන විනාශයට පත්ව තිබේ. එහෙත් ආන්ත්‍රිව හා ජාමුජ අවධාරණය කරන්නේ, වැඩිවන අයවැය පරතරය පියවීම පිනිස, මෙම මුදල් වර්ෂය තුළ විදුලි බලය, තෙල් හා ස්වාහාවික ගැස් සදහා දී ඇති සහනාධාර අහොසිකල යුතු බවත්, යලි වටයකින් සමාජ පොදු වියදීම් කපාහැරිය යුතු බවත්ය.

ප්‍රසුහිය ජනවාරියේදී හයිටි රාජ්‍යයේ ඇතිවූ විනාශකාරී සු වැනිය පිළිබඳ කාරනයේදී මෙන්ම මෙහිදී ද ජාමුජ, ලෝක බැංකුව හා පකිස්ථාන පාලක පැලැන්තියේ ප්‍රකාශ මගින් සහතික කළ පරිදි, ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධනය උත්සුක වන්නේ ගංවතුර, ධනේශ්වර ප්‍රතිව්‍යුහකරනය වේගත් කිරීම සදහා උදාව්‍ය අවස්ථාවක් ලෙස සලකා කටයුතු කිරීමටය. ගංවතුරෙන් විනාශයට පත්වූ යටතල ව්‍යුහය යලි ගොඩනැගීම පොදුගැලිකරාජ්‍ය හුවල් ව්‍යාපෘති වශයෙන් ක්‍රියාවට නගන බව පිළිපි ආන්ත්‍රිව ප්‍රකාශකොට විට තිබේ. මෙය වනානි, අත්‍යවශ්‍ය සේවාවන්ගේ වියදමෙන් සහතික කළ ලාභ උපයා ගැනීමේ මාධ්‍යයක් ලෙස රාජ්‍ය අරමුදල් උපයෝගී කරගැනීමට මහා

ව්‍යාපාරවලට අවස්ථාව සලසා දීම සදහා ලෝකය පුරාම යොදාගෙන තිබෙන උපායකි.

ප්‍රසුහිය වසරදී, මහජන විරෝධතා නැහි ඒම ද දරුනු ආහාර කැරලි හා වැඩිවර්ජන ද පකිස්ථානය පුරා දැකගත හැකි විය. ආහාර සහනාධාර හිගය, රැකියාවලින් දොට්ටදැමීම්, මිල ඉහල දැමීම්, අනෙකුත් සමාජජාර්ථික මෙන්ම දේශපාලන දුක්ගැනවිලි රාඨියක් මුල්කරගත් දෙනික විරෝධතා දැන් පැනනැගී තිබේ. දොට්ටදැමීම්වලට එරෙහිව ගයිසලාබාද්හි ජනතා විරෝධතා ද පිටිසීල්ල විදුලි සන්දේශ කමිකරුවන් අතර නැවත නැවතත් හටගත් සටන්කාම් වැඩිවර්ජන ද සත්ව්‍යහන් කළ පරිදි පකිස්ථාන කමිකරුවන් අරගලවලට පිටිසීම දේශපාලන තත්ත්වයේ තීරනාත්මක වෙනසක් පිළිබඳ නිමිත්තක් වෙයි.

තමන්ගේ පැත්තෙන් පාලක පන්තිය එන්ට එන්ටම හිතියට පත්වෙයි. ප්‍රමුඛ ප්‍රවත්පත් ද දේශපාලයුසින් ද සමාජ පිටිසීමක් පිළිබඳව යලි යලින් අනතුරු අගවා ඇත. පහලින් එන මෙම අන්තරාය, පකිස්ථාන ධනේශ්වරය තවත් දැඩිව හමුදාව හා එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ තුරුල්ලට ඇලෙමින් වාර්ගික හේද ඇවිස්සීමේ තැනට ඇද දමයි.

මූලික සිවිල් නිදහස හා කාන්තාවන්ට සමානතාව සහතික කිරීම, අධ්‍යාපනය, සනිපාරක්ෂාව හා රැකියා සම්පාදනය, ලමා ගුමය හා නයකරු ගුමය අහොසි කිරීම වැනි පකිස්ථාන ජනතාවගේ ප්‍රාථමික සමාජ හා ප්‍රජාතන්ත්‍රිය අහිලායන් සාක්ෂාත් කිරීම සදහා රඳවාදය අහොසි කිරීමත්, එක්සත් ජනපදයේ අනුග්‍රහය ලබන මිලිටරි ආරක්ෂක රාජ්‍යය පෙරලා දැමීමත්, බැංකු හා මූලික කරමාන්ත කමිකරුවන්ගේ හා පිළිතයින්ගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රිවාදි පාලනය යටත ගැනීමත් අවශ්‍ය කෙරෙයි. මෙම කරතව්‍යයන් සාක්ෂාත් කළ හැක්කේ කමිකරුවන්ගේ හා ගොවීන්ගේ ආන්ත්‍රිවක් බලයට ගෙන එමින් පකිස්ථාන හා දකුනු ආසියාවේ පිළිතයින්ගේ ඉරනම දනවාදය අවසන් කිරීම සදහා වූ ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තියේ අරගලය සමග දැනුවත්ව බද්ධ කිරීමෙන් පමණි.

මෙම අරගලය මුදුන්පත්කර ගැනීම පිනිස තව විෂ්වවාදී කමිකරු පන්තික පක්ෂයක් ගොඩනැගීය යුතුය. එවන් පක්ෂයක් තම කියාමාර්ගය හා ඉදිරිදැරණය, පකිස්ථාන හා දකුනු ආසියානු කමිකරුවන් ද ඇතුළත් ලෝක කමිකරු පන්තියේ මූලෝපායික අත්දැකීම් මත පදනමිකල යුතුය.

බේදීම හා ප්‍රජාතන්ත්‍රිවාදී විෂ්වවැශ්වීම

1947 ඉන්දියාව හා පකිස්ථානය පිහිටුවීම නිදහස දිනාගැනීමක් නොවූන අතර බ්‍රිතානා අධිරාජ්‍යවාදය සමග සහතිකාකාරිත්වයෙන් වාර්ගිකව සංවිධානයට ඉන්දිය හා පකිස්ථාන ධනේශ්වරය ධනේශ්වරය විසින් ප්‍රජාතන්ත්‍රිවාදී, අධිරාජ්‍ය විරෝධී විෂ්වවැශ්වීමක් පමණක් ප්‍රමුදිත විය.

බේදීමේ ක්ෂනික ප්‍රතිපලය වූයේ, මිලියන දෙකක පමන ජනතාවගේ ජීවිත විනාශ කරමින් ද මිලියන 12-14 අතර

ජනතාවක් අනාථයින් බවට පත්කරමින් ද දියත්තු ප්‍රවන්චකාරී ව්‍යාපාරයකි. උපමහාද්වීපයේ තේමාන ගිරිය, බෙංගාලි පංජාබ් හා කාෂ්මීර ජනතාව වෙන්කිරීම වශයෙන් බහුවිධ බෙදීමක් වන පරිදි කපා වෙන්කරන ලදී. ආර්ථික, එතිහාසික හා සංස්කෘතික තර්කනය නොතැබූ හා නොතකන පරිදීදෙන් රාජ්‍ය දේශීමා අවවන ලදී.

“වාර්ගික ගැටුපුව” විසඳීම කෙසේ වෙතත් බෙදීම මගින්, දකුනු ආසියාවේ රාජ්‍ය ව්‍යුහය තුළ වාර්ගික බෙදීම නිදන්ගතකිරීම මගින්, කැටිකර තිබේ. බෙදා වෙන්කිරීම, පකිස්ථානය හා ඉන්දියාව අතර ප්‍රතිගාමී හු දේශපාලනික අරගලයක් නැගී ඒම තුවුදුන් අතර එය ප්‍රකාශිත යුද්ධ තුනක් ද නිමක්නැති යුද අර්බුද ද, වැදගත් ආර්ථික සම්පත් නැතිහාස්ථාන කිරීම ද සමගින් අද දිනයේ ලෝක දේශීයාවාරය කෙරෙහි ම විනාශකාරී ප්‍රතිච්චාක ජනිතකල හැකි න්‍යුම්පිළික ගිනිජාලාවකින් දකුනු ආසියාවේ ජනතාවන්ට තර්ජනය කරයි.

ඡල සම්පත් ප්‍රයෝගනයට ගැනීම ද ඇතුළු තර්කාන්වීත ආර්ථික සංවර්ධනයක ගෙල සිරකරමින් දකුනු ආසියාවේ අධිරාජ්‍යවාදී ආධිපත්‍යය සඳහා මෙම බෙදා වෙන්කිරීම මගින් කොන්දේසී නිර්මානය කර තිබෙන අතර එක්ස්ත් ජනපදය හා අවශේෂ මහඳුවතුන්ට එක්රාජ්‍යයක් හා පාලක පත්තියක් අනෙකට එරෙහිව පිහිටුවීම සඳහා දේශපාලන යාන්ත්‍රණයක් සම්පාදනය කර දී ඇත.

වාර්ගික පකිස්ථානු ජාතික ව්‍යාපාතිය තියෝගනය කරන්නේ, මූස්ලිම් සම්න්දාර්වරුන්ගේ හා දකුනු ආසියාවේ ධනවාදීන්ගේ එනම්, බ්‍රිතානු ඉන්දියානු හමුදාවේ (රනකාමී වාර්ගිකයින්) බිල්ලට යැවෙන විවිධ මූස්ලිම් කන්ඩායම්වල පල ප්‍රයෝගන තුවා දක්වමින් “මූස්ලිම් තියෝගතයින්” ලෙස තම සේවය ලබාදෙමින් බ්‍රිතානු යටත්වීත පර්යාය තුළ වරප්‍රසාද හිමිකරගත් කොටස්වල අවශ්‍යතාය.

මූස්ලිම් ලිගය එදා මෙන්ම අදත් දකුනු ආසියාවේ මූස්ලිම්වරුන්ගේ අති මහත් බහුතරයකගෙන් සඳුම්ලත් කමිකරුවන්, ගොවීන් හා දිල්පින් කෙරෙහි තම අවශ්‍යවාසය පිළිබඳව කුපුකට පහු සංවිධානයකි. එය විවෘතව ම බ්‍රිතානු අධිරාජ්‍යවාදයේ අනුග්‍රහය ලැබීමට උත්සුකතු අතර එසේ ලබාගත්තේය.

කෙසේ වෙතත් බ්‍රිතානු අධිරාජ්‍යවාදයට බෙදා පාලනය කිරීමේ මූලෝපාය මෙන්ම බෙදා වෙන්කිරීම ද සාර්ථක කරගැනීමට හැකියාව ලබාදීමේ දී එහි අවසාන වගකීම පලමුවත් මූලුමත්ත් මගින් රැඳී පැවතියේ නැගීඑමින් සිටි ඉන්දිය දෙන්ශීවරයේ ප්‍රධාන පක්ෂය වන ඉන්දියානු ජාතික කොන්ග්‍රසය මතය. එය හින්දු-මූස්ලිම් එකමුත්ව ඔහුවැංුවේ වී තමුන් එහි පන්ති ආස්ථානය නිසා කොන්ග්‍රසය, විජ්‍යතාදී-සම්න්දාර්-ධනපති පිඩාවන්ට එරෙහිව දකුනු ආසියාවේ කමිකරුවන් ඔවුන්ගේ පොදු පන්ති අවශ්‍යතාවන්ගේ පදනම මත එකාබද්ධ අරගලයකට කැඳවීමට තරයේම විරැදු විය.

පස්වාත් දෙවන ලෝක යුද්ධ ඉන්දිය කමිකරු ගොවී අරගලයන්ගේ රැල්ල හා අධිරාජ්‍ය විරෝධී ව්‍යාපාරයයේ එන්ට එන්ටම පෙරලිකාරීවූ ස්වභාවය හමුවේ බියපත්තු කොන්ග්‍රසය, බ්‍රිතානු අධිරාජ්‍යවාදය යටතේ ගොඩනගන ලද රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණය මත සිය ග්‍රහනය තබාගැනීමටත් දෙන්ශීවරයේ පාලනය ස්ථාවර කර ගැනීමෙන් මළුලා සහගත උත්සාහයක නිරතවූහ. එබැවින් කොන්ග්‍රසය, බෛම්තියන් තත්ත්වයට එරෙහිව සර්වජන ජන්ද බලය මත පදනම්ව තෝරා පත්තරගත් ව්‍යාප්ත්‍රාදායක සහාවක් වැනි සිය ක්‍රියාමාරුගයේ මූලික ප්‍රතිපත්ති සඳහා වූ ඉල්ලීම් වේගයෙන් අතහැර දමා අර්ධද්වීපය බෙදීම සඳහා බ්‍රිතානු හා මූස්ලිම් ලිගය සමග අත්වැල් බැඳුගත්හ. සැබැවින්ම කොන්ග්‍රසය, දකුනු ආසියාවේ වාර්ගික බෙදීම, බෙංගාලය හා පන්ජාබය ද වාර්ගිකව බෙදා වෙන්කිරීම ඉල්ලා සිටින බව අවධාරනය කරමින් බෙදීමේ ඉතාම දූඩ්තර හා අඛන්ඩ නියෝගීතයා බවට පත්විය.

මෙම පාවාදීමට ස්ටැලින්වාදී තෙන්දිය කොමිශුනිස්ට් පක්ෂය (සිංහාසි) බෙහෙවින් උපකාරක විය. සේවීයට කමිකරු පත්තිය වෙතින් බලය පැහැරගත් නිලධාරිවාදී කුලයේ බලපැම මත සිංහාසි, නිදහසට හා බෙදා වෙන්කිරීමට පෙර දෙක දෙක පුරා අනුගමනය කළ අවස්ථාවාදී පිළිවෙත, අධිරාජ්‍ය විරෝධී ව්‍යාපාරය මත කොන්ග්‍රසයේ අත බෙහෙවින් ගක්තිමත් කලේය. අවධි දෙකේ විෂ්වාස පිළිබඳ මෙන්සේවික්- ස්ටැලින්වාදී න්‍යාය මත පදනම්ව ස්ටැලින්වාදීනු, බ්‍රිතානු යටත්වීතවාදී අරගලයේ කොන්ග්‍රස් නායකත්වයට එරෙහිව කුමන හෝ අහියෝගයක් කිරීමට විරැදු දූ අතර බ්‍රිතානු පාලනයේ අවසන් වසරවලදී මූස්ලිම් ලිගයට ගැනීමේ එම පිළිවෙතම අනුගමනය කළහ. වාර්ගික පකිස්ථාන ඉල්ලීමට තිනියුක්ත හාවයක් ගෙනදීම ද එය ගොඩනැගීම සඳහා සිංහාසි සාමාජිකයින් මූස්ලිම් ලිගය තුවලට ඇතුළු කිරීම ද මිට අන්තර්ගත විය. 1945ත් 1947ත් අතර කාලයේ කොන්ග්‍රසය හාවයක් මූස්ලිම් ලිගය එකිනෙකාට එරෙහිව කඩු අමෝරාගත් කළ සිංහාසි, එම ප්‍රතිවාදී දහනපති පක්ෂවලට කන්නලවී කලේ ජාතික විෂ්වාස නායකත්වය දීමේ “වගකීම” ඉටුකිරීම සඳහා එකට එක්වන ලෙසය.

බෙදා වෙන්කිරීම අර්ථ දැක්වුනේ හා දිගටම අර්ථවත් කලේ දෙන්ශීවර ඉන්දියාවක් හා පකිස්ථානයක් මූර්තිමත් කළ “විමුක්තිය” හා “නිදහසයි.” මළුවක් වීම කෙසේ වෙතත් එය, අධිරාජ්‍ය විරෝධී විෂ්වාස ගබඩාවේමේ අතිය ලේවැකි හා ක්ෂේතිකව දැජ්නානවූ ප්‍රතිච්චාකය වූවා පමණි.

නව රාජ්‍යය, දේපල හා වරප්‍රසාද සුරක්ෂිත කළ අතර අනෙක අතට සම්න්දාර්වරු, කුමාරවරු හා මහ ව්‍යාපාරිකයන්ගේ දහනය අරක්ෂා කලේය. එය, බ්‍රිතානු යටත්වීත්ත රාජ්‍යයේ මූලික ආයතන හා නීති පවත්වාගෙන ගිය අතර දෙන්ශීවර සංවර්ධනයට මූක්කව සැපයීමේ අරමුණෙන් වැඩිම වුනෙන් අතැගිලි ගනනට අල්පවූ වෙළඳිරීමසා ගත් ප්‍රතිසංස්කරන ක්‍රියාවට නැගීය.

දෙක හයක් ගත්වී ඇත්ත ජනතාවගේ අතියින් දැවන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හෝ සාමාජික ප්‍රජාන් කිසිවක් විසඳී නැත. එයට

පහතැනිව සිදුව ඇත්තේ, රඳවාදය, කුලවාදී පීඩාව හා අනෙකුත් වැඩිවසම්වාදී අවශ්‍යෙක් දෙන්ශ්වර සූරාක්ම සමග වඩ වඩාත් එකට වෙළීමත් සමග, ඒවා තිබුනාටත් වඩා උග් අතට හැරීමයි.

ලෝකයේ දුප්පතුන්ගෙන් අධිකම ජ්‍යත් වන්නේ උප මහාද්වීපයේය. මත්දේප්පිත ජනගහනය මෙතරම් විශාල ලෝකයේ වෙනත් කළාපයක් ඇත්තේ නැත. ඉත්දීයාව වේවා පකිස්පානය වේවා, අධ්‍යාපනය හා මහජන සෞඛ්‍ය සඳහා සිය දදේනි සියයට රිකට වඩා වැයකරන්නේ නැත.

බෙදා වෙන්කිරීමේ හා ඉත්දු පකිස්පාන එදිරිවාදිකම් වලට අනුකූලව, ආර්ථික වශයෙන් උප මහාද්වීපයට වඩා අඩුවෙන් ඒකාගුවූ වෙනත් කළාපයක් ලෝකයේ ඇත්තේ නැත.

කම්කරු පන්තිය, බෙදා වෙන්කිරීමේ හා දකුනු ආසියාවේ දැක හයක "නිදහස්" දෙන්ශ්වර ජාතික පාලනයේ අත්දැකීම් වලින් දුරදිග යන නිගමන උකහාගත යුතුය. අධිරාජ්‍යවාදී පීඩාව හා යටත්වීම්ත පාලනයේ උරුමය මෙන්ම, දකුනු ආසියාවේ ප්‍රමාදවූ දෙන්ශ්වර සංවර්ධනය ජයගත හැකිකේ කම්කරු පන්තියේ නායකත්වයෙන් යුත් සමාජවාදී විෂ්ල්‍යයකින් පමණි. එය නොවැරදීම දකුනු ආසියාවේ ප්‍රතිගාමී රාජ්‍ය ව්‍යුහයට අනියෝග කරනු ඇත.

පකිස්පාන කම්කරු පන්තියේ මූලික අත්දැකීම

පකිස්පාන කම්කරු පන්තියේ මූලික අත්දැකීම් මූලික දාෂ්ටීයෙන් ගත්කළ මූඛ්‍ය නිගමන දෙකක් ඉස්මතු වෙයි.

* පකිස්පාන පිබිතයන්ගේ සමාජ හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අභ්‍යාජයන් සාක්ෂාත් කිරීමේ අර්ථයෙන් ගත්කළ දෙන්ශ්වරයේ සියලු කොටස එක්කේ ඊට විරුද්ධය, නැත්තම් අසමතය.

*පකිස්පාන කම්කරු පන්තිය දැවැන්ත සමාජ බලවීගයක් මෙන්ම ස්වයං කැපකිරීමෙහිලා විහ්වයක් හා දැඩි සටන්කාමිත්වයක් පෙන්නුම්කර තිබේ. එහෙත්, තමන් පකිස්පාන දෙන්ශ්වරයේ පක්ෂවලට හා දේශපාලනයට ගැටුගසාගෙන සිටින, පකිස්පාන කොමිෂනිස්ට් පක්ෂය (සිපිපි) හා එහි අංකුර වන මාවේවාදීන් ද වඩාත් මැතිකදී හිස එස්වූ විවිධ ව්‍යාජ ලොවිස්කිවාදී කන්ඩායම් ද වෘත්තිය සම්ති ද එම කම්කරු පන්තිය යලි යලින් අවමංගතකර තිබේ.

එක පැහැර මිලිටරි පාලනයකට පැනගත් 1958ට පෙර ගෙවී ගිය පකිස්පානයේ ආරම්භක දැකයෙහි, එරට පැවැත්ම තුළ ආධිපත්‍යය දුරා සිටියේ, ජනගහනයෙන් බහුතරයක් අභ්‍යන්තරය යටපත් කරගෙන නව රාජ්‍යය තුළ තමන්ට වරුපසාදීත ආර්ථික හා දේශපාලන තත්වයක් සහතික කරන, පකිස්පානයේ දේශපාලන-ව්‍යවස්ථාමය පද්ධතියක් ගොඩනගා ගැනීමේ ව්‍යාජාරයකට මූල්‍යාච්‍යා තිබුනු උතුරු හා වයඹිග දකුනු ආසියාවේ මූස්ලිම් දෙනපතියන් ද සම්ත්දාරුවරු හා දේශපාලයින් ද විසිනි.

ජනගහනයෙන් සියයට දහයකටත් අඩු කොටසක් කරාකල උරුදු බස රටේ එකම ජාතික හාඡාව බවට පත්කළ අතර, පකිස්පානුවන් බහුතරයක් හා නැගෙනහිර පකිස්පානයේ මූල්‍ය ජනගහනයම වාගේ කරාකල බෙංගාලි හාඡාවට නිල පිළිගැනීමක් නොලැබුනි. එමෙසම, ආන්ත්‍රික වියදම් හා සංවර්ධන අරමුදල්වලින් නැගෙනහිර පකිස්පානයට හිමි පැංගුව ලබාගැනීමට තිබුනු ඉඩකඩ ක්‍රමානුකූලව අවුරා දැමුනි. නැගෙනහිර පකිස්පාන සිපුන් විරෝධය පලකළ විට ඔවුන් මැඩ්ල අතර, විරෝධතා වයයක නැගී එමත් වඩාත් රාජ්‍ය මරුදාය යෝමටත් ක්‍රිඩ්මින් එම තත්ත්වය, 1971දී කුලුගැන්වුන, ලක්ෂ සංඛ්‍යාත බෙංගාලි වැසියන්ට මරු කැඳවුමින් දියත්වුන කුරිරු මිලිටරි ප්‍රජාරයක් දක්වා වර්ධනය වෙමින් බංගලාදේශය කැඩී වෙන්වීමේ වෙඩුමුරය බවට පත්විය.

මූලික ප්‍රජාතන්ත්‍රිය අයිතින් මැඩ්ලිම, අධිරාජ්‍යවාදය සමග යටත් හැඳුලක් වෙනුවෙන් පකිස්පාන දෙන්ශ්වරයේ ඇවිටිල්ල සමග අත්වැල් බැඳුගෙන ගමන් කළේය. වැඩිකල් නොයවා ම පකිස්පානයට දැකගත හැකි වූයේ, එහි නව පාලකයින්, පලමුව බ්‍රිතාන්‍ය සඳහාත්, එයට එම කාර්යය ඉවුකිරීමට තරම් සියයක් නොමැති බව වටහා ගැනීමෙන් පසුව එක්සත් ජනපදය සඳහාත් ආසියාව ක්‍රුල අධිරාජ්‍යවාදය වෙනුවෙන් කැපවූ රාජ්‍ය බලකොටුවක් එනම්, අධිරාජ්‍යවාදයේ ප්‍රාකාරයක් හැඩැස්වීම ආරම්භ කර ඇති බවයි.

එක්සත් ජනපද පකිස්පාන සන්ධානය, එක්සත් ජනපද-පකිස්පාන අනෙකානය ආරක්ෂක ආධාර ගිවිසුම, සියැට් හා සෙන්ටෝ ගිවිසුම ලෙස 1954දී තිබෙන්ගත කරනු ලැබූ අතර, එමගින් පකිස්පාන පාලක පැලැන්ත්‍රිය ඉන්දියාව සමග පැවති එහි ප්‍රතිගාමී හූ දේශපාලනික එදිරිවාදිකම් මෙන්ම එට මිලිටරිය, වැඩි වැඩියෙන් දේශපාලන අනිලාභයන් ද කැටුකරගනිමින් බලගතුම රාජ්‍යායතනය බවට ඔසවා තැබීමට කොන්දේසි තිරුමානය කිරීමහිලා ද දැරිගැන්වීය. පාලක පැලැන්ත්‍රියේ ගැමුරු කළුලිගැසීම් ද කම්කරුවන්ගේ හා ගොවීන්ගේ නැගී එමින් තිබුනු අරගල රැල්ලක ද කොන්දේසි හමුවේ අයුබ් බාන් යටතේ පලමු වරට 1958දී මිලිටරිය බලය පැහැර ගත්තේය.

ආරම්භයේ පටන්ම ස්ටැලින්වාදීඩු බෙදා වෙන්කිරීම මගින් පටවන ලද පිළිවෙත් නිත්‍යානුකූල හාවය පිළිගන්හ. පකිස්පානයේ අරඛුද ගුස්ත ආන්ත්‍රිව, ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරන හෝ ජනතාවයේ අනෙකුත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හා සමාජ අවශ්‍යතා ඇතුළු නිදහස් මූලික අවශ්‍යතා විස්දීමට ආරම්භයේ සිටම දැක්වූ අසමත්කම ස්ටැලින්වාදීඩුව නම්, තනි එකකයක ප්‍රතිගාමී බටහිර පකිස්පාන ව්‍යාපෘතියට විරුද්ධවීමේ නාමයෙන් ර්තිය ප්‍රගතියිලි දෙන්ශ්වරයේ සමග සන්ධානයන් ගොඩනගා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය යුත්තිස්හගත කිරීම සඳහා ලැබුනු අලුත් කරකයක් විය. එයට අනුකූලව ස්ටැලින්වාදීඩු ජාතික අවාම් පක්ෂය (එන්ඩ්පි) වැනි සංවිධාන හරහා ප්‍රාදේශීය දෙනපති පැලැන්ත්‍රියේ සමග බැඳීම ඇතිකර ගත්හ. මෙම පන්ති සහයෝගිතාවයේ සන්ධාන වඩා හොඳින් ඉදිරියට කල්ප කිරීම පිතිස 1968දී පකිස්පාන කොමියිස්ට් පක්ෂය එක්සත් පක්ෂය එකක් බටහිර වෙනුවෙන් ද

අනෙක නැගෙනහිර පකිස්ථානය වෙනුවෙන් ද වශයෙන් දෙකට බෙදී ගියේය.

තුනි ධෙන්ශ්වර පැලැන්තියට හා අයුබ් බාන්ගේ සගයින්ට මූලුමතින්ම පාහේ වාසි සැලසු 1968-69 අවධියේ පැවති ආර්ථික වර්ධනයකින් පසුව හා ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තියේ වැඩෙනින් පැවති ප්‍රතිරෝධයක කොන්දේසි යටතේ පකිස්ථාන කමිකරුවේ වේදිකාව අරක් ගත්හ. සිසුන් හා ආයුදායකත්වය අතර හටගත් ගැටුම්, කමිකරු පන්තියේ විරෝධතා හා වැඩවරුණ සඳහා උත්ප්‍රේරකයක් විය. එහෙත් අවසානයේ, කමිකරු පන්තියේ වැඩෙනින් පැවති බලය හා සටන්කාමිත්වය, වෙරයට පත් අයුබ් බාන් තෙරපා නැර රටි කිසි දිනෙක නොපැවති ජාතික මැතිවරනයක් පළමු වරට පවත්වන බවට පොරුන්ද වෙතින් යුද තීකිය පැනවීම කර මිලිටරිය මෙහෙයුවීමට මුළුවිය.

වැඩවසම් පවුලක උරුමකරු හා අයුබ් බාන් කැබිනට් මන්ඩලය තුළ සිටි අත්ප්‍රතිමත් ඇමතිවරයෙකුවූ සුල්ගිකාර අලි තුටුවේ හා ඔහුගේ අලුතින් පිහිටුවන ලද පකිස්ථාන මහජන පක්ෂය බටහිර පකිස්ථානයෙහි මිලිටරි පාලනයේ විරුද්ධ පක්ෂ නායකත්වය ලෙස ඉස්මතු වීමට සමත්වූයේ නම් ඒ, වමේ දේශපාලන හිඛිස ගසාකුමට ඔවුන්ට හැකිවූ බැවින්ය. විවිධ ස්ටැලින්වාදී පක්ෂ, එක් හෝ තවත් ආකාරයකින් එම තන්තුයේ ප්‍රෝඩ්කාරී දේශපාලන ව්‍යුහය තුළ ගිලි ගියේය. එහි වඩාත්ම බිඟුතු වර්ගය මාවෝවාදීන්ය. සභාපති මාවෝ සේතුව යටතේ වින ස්ටැලින්වාදී තුන්තය වෙතින් තමන්ට ලැබුවූ ඉතිය පරිදි ඔවුනු, අයුබ් බාන් ආයුදායකයා පකිස්ථානයේ ධෙන්ශ්වර කාර්මිකරනයට මුළුතැන දුන් හා බිජිනයේ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික මිතුරුකුවූ තාක් කල් “ප්‍රගතිගිලි අත්තනෝමිකයෙක්” ලෙස හැදින්වූහ.

එහි උපතේ පටන්ම පිළිපිය සමාජවාදී හඩකින් කරාකල, ජාතික සංවර්ධනය සඳහා ජනතාව පෙළගස්වා ගැනීමට ජනතාවාදී ප්‍රරසාරම් දෙඩු හා රෝත් වඩා, කමිකරු පන්තිය ධෙන්ශ්වරයේ ගුහනයෙන් ගිලිනි යාම වැළැක්වීමට යොමුවූ ධෙන්ශ්වර පක්ෂයක් විය.

දැඩි පකිස්ථාන ජාතිකවාදී පක්ෂයක්වූ එය, ප්‍රතිසංස්කරන මාලාවක් සමග බද්ධ වෙතින් ආගමික-වර්ගවාදී ජාතික දාෂ්ටීර්වාදයක් වූ “ඉස්ලාම් සමාජවාදයේ” නියමුව විය. එයට, ඉන්දිය කොන්ග්‍රස් පක්ෂය යටතේ හා අලුතෙන් තිදිහස ලැබූ බොහෝ ආසියානු හා අප්‍රිකානු ධෙන්ශ්වර තන්තුයන් අනුගමනය කළාක් වැනි, ධෙන්ශ්වර සංවර්ධනයට රාජ්‍යය මූලිකත්වය ගත් හිඛාමාර්ගයකට මුක්කුව දීමේ අර්ථයෙන්, කර්මාන්තයේ සමහර කොටස් ජනසතුව ද ඇතුළත් විය.

ස්ටැලින්වාදී, සමාජ ප්‍රගමනය සඳහා විභාගය සහිත මෙවලමක් ලෙස එය හඳුන්වා දෙමින් වනාම පිළිපියේ වැඩපිළිවෙළ වැළඳ ගත්හ. විශේෂයෙන්ම ජාතික ශිෂ්‍ය සම්මීලනය වැනි නීති ගැනී කන්ඩායම් ද ඇතුළු විශාල කොටසක්, පිළිපියට බැඳෙමින් එය ගොඩනගන ලෙස

කමිකරුවෙන් හා සමාජවාදී අදහස් දැරු පාර්ශවයන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියන.

ආරම්භයේ පටන්ම වාගේ භුටෝ, පකිස්ථාන ධෙන්ශ්වරයේ අධිකාරී කොටස් කෙරෙහි සිය විරුද්ධත්වයේ සීමාසිභිතකම මැනෙවින් පුද්ගලය කර තිබුනි. බෙංගාලි ජනතාව එරෙහිව සිදුකළ බිඛිසුනු මිලිටරි මරුදානයට සහාය දැක්වීම ද ඇතුළු, මික් මුර්භර රහමන් විසින් නායකත්වය දුන් බෙංගාලි ධෙන්ශ්වරයේ විරුද්ධ පාර්ශවය එරෙහිව, පකිස්ථාන මිලිටරිය හා රාජ්‍ය නිලධරය සමග ඔහු සම්ප ලෙස බැදී සිටියේය.

1971 ඉන්දු පකිස්ථාන යුද්ධයෙන් පකිස්ථාන පාලක පන්තිය ලත් නීත්දිත පරාජයෙන් පසුව හා නැගෙනහිර පකිස්ථානය හෙවත් බංගලාදේශය අනිමිවීමෙන් පසුව භුටෝ, එම වසරේ දෙසැම්බරයේදී ජනාධිපති තනතුරට පැනගත්තේය. 1972 වසර අවසානයේදී ඔහුගේ පිළිපි ආන්ත්‍රිව, කමිකරු පන්තිය සමග, විශේෂයෙන්ම කරවිවියේදී, දරුනු ගැටුමකට පිවිසියේය.

මිලිටරි තන්තුය කෙරේ සිය විරුද්ධත්වය නිසා හිරේ දමන ලද වෘත්තිය සම්ති නායකයේ භුටෝ යටතේ ද එම සන්තැසියටම මුහුනදෙනු අත්දුටුවෙයි. ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරන නීති සම්මත කරන ලද නමුත් එක් ඉතිහාසයූයෙක් සඳහන් කළ පරිදි “ප්‍රරසාරම්වලට පිටුපසින් පැවති තත්වය බෙහෙරාකාටම නොවෙනස්ව තිබුනි. 1959 මෙන්ම, යලි බෙදාහැරීම සඳහා අවසන් වශයෙන් ධෙන්ශ්වරයේ ඉඩම් සීමිත ප්‍රමානයක් පමති.” (ඇල්බට, පකිස්ථානය: නූතන ඉතිහාසයක් - *Pakistan: A Modern History*)

1977දී සුල්ගිකාර අලි තුටෝ බලයෙන් පහකරමින් ද ඔහු මරාදමන නීති සම්පාදනය කරමින් ද කටයුතු කළ ජේනරාල් සියා උල් හක්ගේ ආයුදායකත්වය, පකිස්ථාන ඉතිහාසයේ සන්ධිස්ථානයක් ලෙස නිවැරදිව හඳුනාගෙන තිබේ.

නිසාම් අය මූස්තා හෙවත් අල්ලාගේ නීතිය සියා විසින් ප්‍රකාශයට පත්කළ අතර, ජම්ට අය ඉස්ලාම් මූස්ලිම් මූලධර්මවාදී සංවිධානය සමග සම්ප්‍රාප්ත සම්බන්ධතා පවත්වමින් කාන්තාවන්ගේ මූලික අයිතින් අහේසි කරමින් විවිධ වැරදි වලට මධ්‍යකාලීන යුදාගේ දැඩිවම් පැනවීය. සියා සම්න්ධයෙන් ගත්කළ ඉස්ලාමියකරනය වනාහි, එන්ට එන්ටම අපකිර්තියට පත්වන පකිස්ථාන ජාතික ව්‍යාපාතිය නගාසිවුමේ ද ඔහුගේ ආයුදායක පාලනය යුක්තිසහගත කිරීමේ ද කමිකරු පන්තියට එයටම එක්ස්තිජ්‍යාල පාලනය සේවය කිරීම සඳහා මූලධර්මවාදී සංස්ථා හා පක්ෂ ජාලයක් සවිමත් කිරීමේ ද මාධ්‍ය විය.

මූලහිඛින් ව්‍යාපාරයට එක්සත් ජනපදයේ සහයෝගය ලබාදීම් වෙළිපින්ටනය විසින් හිතා මතාම ප්‍රකුපිත කරන ලද බව හිටපු ජාතික ආරක්ෂක උපදේශක සිබුගිත්තිව බෙසින්ස්කි දැන් පිළිගෙනු ලබන 1979 දෙසැම්බරයේ සිදුවූ ඇළුගනිස්ථානයේ සෝචියට් ආක්‍රමනයන් සමග, සෝචියට් සංගමයට එරෙහිව

යලි ප්‍රානවත් කළ එක්සත් ජනපද මිලිටරි-රාජ්‍යතාන්ත්‍රික ප්‍රභාරයේ කඩ ඇනය ලෙස සියා මිලිටරි තන්තුය මතුව ආවේය. සුවුදී රාජ්‍යතාන්ත්‍රිව ද සියා තන්තුයේ ප්‍රමුඛ අනුග්‍රහකයෙක් ලෙස පෙරට ආවේය. මධ්‍යම රහස් ඔත්තු සේවය හෙවත් සීඳියේ-ඇඟිල්ස්ඇඟි හෙවත් පකිස්ථාන මිලිටරි ඔත්තු සේවය සිදුකරන ඇශ්‍රේගනිස්ථාන මැදිහත්වීම් ද සියාගේ ප්‍රතිගාමී ඉස්ලාමියකරන ව්‍යාපාරය ද සවුදීයේම ප්‍රතිගාමී වහාටි දැඡ්ටිවාදය ගක්තිමත් කළේය.

සියා තන්තුයේ ප්‍රතිපත්ති පකිස්ථාන ජනතාව මත කල් පවත්නා හා විනාශකාරී බලපෑමක් ඇතිකරනු ලැබේනි. එහෙත් සියා සඳහා දොර විවර කම්ලේ දනපති ජනතාවාදී වාචාලයෙකුවූ අලි බුවෝ බව අමතක නොකළ යුතු කාරණයයි. ඒ, මහු බොහෝ ජේෂ්ඨ ජෙනරාල්රුන්ට උඩින් සියා හුම්දාපති බවට පත්කිරීම නිසා පමනක් නොවේ. බලකිස්ථානයේ ජාතිකවාදී කැරලිකාරිත්වය මත සිදුකළ ලේවැකි මරදනය කුල මිලිටරියේ ක්‍රියාකළාපය උවිෂස්ථානයක තබමින් ද එය දේශපාලනිකව ප්‍රතිරූත්ථාපනය කරමින් ද බුවෝ, වොෂින්වනය සමඟ ඉස්ලමාබාදයේ බැඳීම දිගටම පවත්වාගෙන ගියේය. එහි සියලු ප්‍රතිගාමී ඉල්ලීම් වලට නතු වෙමින් බුවෝ ආගමික දැක්ෂීනාංශය දිරිමත් කළේය. එයට, මත්පැන් තහනම, මුස්ලිම් සබක් නිවාඩු දිනයක් කිරීම හා අල්මාඩ්වරුන් මුස්ලිම් තොවන්තේ යයි නීතිගත කිරීම ඇතුළත්ය. මෙය, පකිස්ථානයේ ඉස්ලාමාදය සඳහා වරප්‍රසාදිත තන්තුයක් සහතික කරමින් අයුබ් බාන් විසින් සකස්කළ 1973 ව්‍යවස්ථාව බොහෝ යුතුව ඉක්මවා හිය අතර, සුවුදී අරාබියේ හා අනෙකුත් ගෝල් රටවල ප්‍රතිගාමී පික්වරුන්ගේ සහයෝගය බලාපොරාත්තුවෙන් බුවෝ පකිස්ථානයේ ඉස්ලාම් ස්වභාවය අවධාරණය කළේය. බුවෝගේ අයිවාදය ඇතිව පකිස්ථාන මිලිටරිය, මොහම්බි බාවුචිගේ ඇශ්‍රේගන් ආන්ත්‍රිව විරැද්ධාව ගුල්බින් හෝමියර් හා අනෙකුත් ඉස්ලාමිකයන්ට අභයහුමියක් ද සංවිධානාත්මක ආධාර ද සම්පාදනය කළේය.

සමකාලීනව, පකිස්ථානයේ භුවෝ ද ඉන්දියාවේ ඉන්දිරා ගාන්ධි ද ශ්‍රී ලංකාවේ සිරිමාවෝ බන්ඩාරනායක ද ඉංජිනේරු කළ ක්‍රියාකළාපයන් අතර කැපී පෙනෙන සමානකමක් දක්නට ඇත. පැවැත් දෙවන ලෝක යුද්ධ දහෝග්වර උත්පාතය අවසන්වීම සමග සම්පාතව වෙගයෙන් තැරි ආ පත්ති අරගලයේ කොන්දේසී හමුවේ, ප්‍රෝඩකාරී සමාජවාදී දෙඩ්වීම් මහින් ක්‍රියාකාරී පත්තිය හා පිළිත ජනතාවන් දහෝග්වරයට ගැටුගා ගැනීම පිනිස මේ සියලු දෙනාම උත්සුකුවූ අතර ආරම්භයේදී ඉතා සීමිත ප්‍රතිසස්කරන ක්‍රියාත්මක කළත් ක්‍රියාකාරී පත්තිය සමග මහුනට මහුන ගැටුමට එලක්මෙන් පසුව තොස්සුන්තාවය මැඩිම සඳහා හඳිසී නීති හා අනෙකුත් ආයුදායක කුමෝපායන් හාවිතයට ගත්තා.

ජනතාවාදය හා මරදනය කුලින් වමෙන් එල්ල වූ අහියෝගය මොටකිරීමට ක්‍රියාකාරීමෙන් පසුව 1977 වසරේ මාස පහක කාල පරාසය කුල මේ සියල්ලන්ම බලයෙන් පහව හියේය. ඉන් පසුව දහෝග්වර දේශපාලනය, ඉන්දිරා ගාන්ධි පිළිබඳ කාරනයේදී ඇය මේ මාරුවට මහුනපැශීවේ 1980ද ඇය

යලි බලයට පත්වීමෙන් අනතුරුව ව්‍යවත්, තිබුනු ලෙස දකුනට පැදි ගියේය. මෙම ආන්ත්‍රික දිගුකාලීන ප්‍රතිගාමී උරුමයක් ඉතිරිකර තිබුනි. ස්වේච්ඡනමක් ප්‍රතිගාමී උරුමයක් මෙම ආගමික-වාර්ගික අනත්තාවයට ඇමතිම සමග බැඳී තිබුනු ඔවුන්ගේ "වාම" ජනතාවාදය, 1980 ගනන්වල දකුනු ආසියාව පුරා වාර්ගික-වාර්ගවාදී දේශපාලනය ප්‍රමානයෙන් පුළුල් වීම සඳහා බිජ්‍යා බිජ්‍යා විපුරනු ලැබේනි.

මෙම ප්‍රවිජානම් වාම තන්තුයන්ට අහියෝග කිරීමෙන් කමිකරු පත්තිය වලකාලීමේ තීරනාත්මක හුම්කාව ඉටුකරන ලද්දේ ස්වැලින්වාදීන් හා මාවෝවාදීන්ය. පිළිපි තන්තුයටත් 1977ද පිහිටුවන ලද දක්ෂීනාංශය ආධිපත්‍යය දැරු හුවෝ විරෝධී පකිස්ථාන ජාතික සන්ධානයටත් (පිළින්ඡ්) එරෙහිව ස්වාධීන දේශපාලන බලවේගයක් ලෙස කමිකරු පත්තිය බලමුපු ගැන්වීම සඳහා සටන් කිරීමට ඔවුනු අසමත් වූහ. ස්වැලින්වාදීන්ගේ දිගුකාලීන සගයා වූ එන්ඩ්පිය නීතිමය පුළුන මත ජාතික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය ලෙස අලුතෙන් නමිකල අතර ඔවුන් දක්ෂීනාංශික පකිස්ථාන මුස්ලිම් ලිගය හා ඉස්ලාමිය මූලධර්මවාදී පක්ෂ සමග හවුලක් ගොඩනගා ගත්තෙන්ය. පිළින්ඡ් සමග සහයෝගීව ඔවුන් 1977 මැතිවරනය තරග වැශ්‍යනේය. මැතිවරනයෙන් පසුව ඔවුන් දියත්කළ ආන්ත්‍රි විරෝධී උද්සේෂ්ඨන රැල්ල සියාගේ කුමන්තුනය සඳහා මං පැදිය.

ඉන්දියානු කොමිෂුනිස්ට් පක්ෂය, 1975-77 හඳිසි නීති පාලනය අවධියේ පවා ඉන්දිරා ගාන්ධිගේ කොන්ග්‍රස් ආන්ත්‍රිවෙහි හවුලකුරුවෙක් විය. මේ අතර ඉන්දියානු කොමිෂුනිස්ට් පක්ෂය (මාක්ස්වාදී) කොන්ග්‍රසයේ දනපති විපක්ෂයට කමිකරු පත්තිය යටත් කළහ. අවසානයේදී හින්දු ස්වේච්ඡනමවාදී ජනසං කාර්යධරයන් ද ඇතුළු එහෙන් මෙහෙන් අපුලාගත් කොන්ග්‍රස් විරෝධින්ගේ හවුලක් වූ ජනතා පක්ෂය බලයට ගෙනඹීමට එය පිටිවහලක් විය. කමිකරු පත්තිය මත දේශපාලන අධිකාරය පවත්වාගෙන හිය ස්වැලින්වාදී පාර්ලිමේන්තු පක්ෂවලට අහියෝග කිරීම නැක්සලයිට්වරු (මාවෝවාදීන්) ප්‍රතික්ෂේප කළහ. විප්ලවවාදී අරගලයේදී අතිය වැදගත් ප්‍රශ්නයට සමාජවාදී වියානය, දේශපාලන ස්වාධීනත්වය හා කමිකරු පත්තියේ දේශපාලන ප්‍රතික්ෂේපය දහෝග්වර දැනුවත් අපුලාගත් කොන්ග්‍රස් විරෝධින්ගේ හවුලක් වූ ජනතා පක්ෂය බලයට ගෙනඹීමට එය පිටිවහලක් විය. කමිකරු පත්තිය මත දේශපාලන අධිකාරය පවත්වාගෙන හිය ස්වැලින්වාදී පාර්ලිමේන්තු පක්ෂවලට අහියෝග කිරීම නැක්සලයිට්වරු (මාවෝවාදීන්) ප්‍රතික්ෂේප කළහ. විප්ලවවාදී අරගලයේදී අතිය වැදගත් ප්‍රශ්නයට සමාජවාදී වියානය, දේශපාලන ස්වාධීනත්වය හා කමිකරු පත්තියේ දේශපාලන ප්‍රතික්ෂේපය දහෝග්වර දැනුවත් දේශනා කම්ලේ "දිග්ගැස්සුනු මහජන යුද්ධය" නම් ගොඩින් මත පදනම්ව ගරීල්ලාවාදයයි. සීඳිඇඟි හා සීපිඇම් මෙන්ම නැක්සලයිට්වරු ද සමාජවාදී විප්ලවයට විවෘතවම සතුරු වූහ. ඒ වෙනුවට ඔවුන්, ජාතික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කරතව්‍යය, - එනම දහෝග්වර විප්ලවය, - නිමා කිරීම පිනිස දහෝග්වරයේ "දේශප්‍රේමින්" ද ඇතුළත් ගොඩින්ගේ නායකත්වයෙන් යුත් පත්ති හතරක හවුලක් ඉදිරිපත් කළේය.

දකුනු ආසියාව කුල ස්වැලින්වාදී-ජාතිකවාදී දේශපාලනයේ ප්‍රතිපාල වශයෙන් ඇතිවූ දේශපාලන ව්‍යසනයන් පිළිබඳ තවත් බෙදානිය නීදසුනක් ඇශ්‍රේගනිස්ථානය විසින් සපයනු ලැබයි. 1978 ඇශ්‍රේගන් නැතැහාන් සාවුරු විප්ලවය ඉහත කි තත්වයන්ට කිසිසේත්ම වෙනස් නොවේ. ස්වැලින්වාදීන්ගේ දිගුකාලීන මිතුරුණු වූ ඇශ්‍රේගන් කුමාරයෙක් හා දේශපාලයෙකු වූ බාවුචි පසුව ඔවුන්ට එරෙහිව යමින් මරදනයේ ව්‍යාපාරයක්

ආරම්භකල විට ඔවුන්, ඇග්ගතිස්ථානයේ ජනතා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය (පිඩිපිඩි) ලෙස සංවිධානයවෙමින් රට ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ රජා පෙරලා දැමීමේ කුමන්ත්‍රනයක් දියත් කිරීමෙනි. තමන් අතර පැවති කටුක එදිරිවාදිකම් තිබිය දී ම පිඩිපිඩි සියලු කොටස් බලාපොරාත්තු වූයේ සේවියට ස්වැලින්වාදී නිලධාරයේ ද අනුග්‍රහය ඇතිව ඉහළ සිට ගෙන එන ප්‍රතිසංස්කරන තුළින් ප්‍රගතියිලි දන්ශ්වර තන්ත්‍රයක් ස්ථාපනය කිරීමටයි. ඉඩම් හිමියන්ගෙන් ද ගේතික නායකයින්ගෙන් ද ඇග්ගත් පුහු පැලැන්තියේ අවශේෂ කොටස්වලින් ද වඩාත් ප්‍රමුඛ ලෙස පකිස්ථාන පාලක පන්තියෙන් හා අධිරාජ්‍යවාදයෙන් එල්ල විය තැකි විරැදුෂ්ත්වය ඔවුහු බරපතල ලෙස අව තක්සේරු කළහ.

ඇග්ගත් ජාතිකවාදයේ කරවටක් ගිලි සිට ඔවුන්, පකිස්ථානයේ හා ඉන්දියාවේ මෙන්ම ලෝකයේ කම්කරුවන් ඇමතිමට අසමත් වූ අතර එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ යාන්ත්‍රණයට ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ දේශපාලන පලායාම හා රුදුරු මරදනය තුළින්ය.

සියා-ලැල් හක්ගේ ආයුදායකත්වය, විශේෂයෙන්ම 1983 සින්ඩි, මහජන විරැදුෂ්ත්වය අවුළුවාගත්තේය. එහි ගොවි කැරුල්ල මැඩිම සඳහා හමුදා සේනාංක තුනක් ද ප්‍රහාරක හෙලිකොප්ටර යානා ද අවශ්‍ය විය. වසර පහකට පසුව සිය සාතනය කිරීමත් සමග ආයුදායකත්වය හඳුසියේම අවසන් විය. එහෙත් ඔහු හා ඔහුගේ තන්ත්‍රය සිය ආපුකාලය අවසන් කරගතිමින් සිටින බවට බොහෝ සලකුනු දක්නට තිබුනි. සේවියට ස්වැලින්වාදී නිලධාරය පොරාත්දු වූ පරිදි ඇග්ගතිස්ථානයෙන් සිය හමුදා මුළුමනින්ම ඉවත්කිරීම අරඹා තිබුන අතර එක්සත් ජනපදයේ ජාතික ආරක්ෂක පර්යායට දැන් සිය වේගයෙන් මැකියන වත්කමක් වූවා පමනි. පකිස්ථාන දන්ශ්වරයේ පුළුල් කොටස් හා මිලිටරිය පවා ආයුදායකත්වය දැකිගතු ලැබුවේ අනවාස බරක් ලෙසය. විශේෂයෙන්ම එහි හේදකාරී හා අස්ථාවරකාරී ඉස්ලාමීයකරනයේ ව්‍යාපාරයයි. ඉස්ලාමීයකරන ව්‍යාපාරය කටවිචාරී කළුකලහ හිනිවුලුවා තිබුනා පමනක් නොවේ. එයත් එයට සම්බන්ධ “ගක්තිමත්” මධ්‍යම ආන්ත්‍රවක් පිළිබඳ ප්‍රතිඵල්තියන් පකිස්ථාන ආන්ත්‍රව ඇතුළතින්ම කේන්ද්‍රාපසාරී ප්‍රවතතා පෝෂනය කරමින් හමුදාව ජනතා කේපයේ ඉලක්කයක් බවට පත්කාලේය.

ස්වැලින්වාදී, සිය ආයුදායකත්වයට එරහි කම්කරු පන්තියේ විරෝධය පිළිපි හා එහි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යලි පිහිටුවීම (එම්ඩාර්ඩ්) සඳහා වූ ව්‍යාපාරයටත් දේශපාලනිකව යටත්කිරීමට උත්සුක විහ. ඔවුන්ගේ ඉදිරිදැකනය, එක් කළෙක පැවැල්වාදී නායකයෙක් හා මේ දිනවල පකිස්ථානයේ කම්කරු පක්ෂය නගරයිවීමේ යෙදී සිටින තරික් අලි විසින් ද වැළඳගෙන සිටියේය. 1980 ගනන් වැඩිහිටිය දී තරික් අලි, බෙනාසිර බුවෝගේ නිල නොවන උපදේශකයෙක් ලෙස සේවය කළේය. මෙහිදී ඔහු මිලිටරිය විසින් ඇගේ පියා සාතනය කිරීමෙන් පසු පලමු වරට 1986 වසරේ ලාභෝර්හිදී මහජනතාව ඇමතිමට ඇයට ඉඩ ලැබුණු අවස්ථාවේ පැවත්වූ කරාව ලියාදුන්නේය.

පකිස්ථානයේ නිල වම, පිළිපි පිළිබඳ ජනතාව අතර මිත්‍යාවන් ගොවිනැංවූ අතර ඔවුන් වගකිවුතු වන්නේ, භුදෙක් 1989 මැතිවරනයෙන් බලයට පත්වූ පසුව සිදුකල පිළිපි කටයුතු පිළිබඳව පමනක් නොවේ. පුද්ගලිකරනය හා අනෙකුත් වෙළඳපොල ගැනී දක්ෂීනාංඡික ප්‍රතිසංස්කරන ක්‍රියාවට නැගිමේදී පිළිපියේ මුඛ හුමිකාව මගින් කළඹිල බැස්වූ දේශපාලන ව්‍යාකුලත්වය හා අවමංගතවීම පිළිබඳව ද ඔවුන් වගකිව යුතුය.

පිළිපියේ කටයුතු හා නවාස් ජ්‍රීරාජ නායකත්වය දුන් පකිස්ථාන මුස්ලිම් ලියය (පිළිම්ඩ්) 1990 ගනන්වල විටින් විට පැවති ඔවුන්ගේ කෙරී ආන්ත්‍ර කාලයන් තුදි ඔවුන්ගේ මුලික පන්ති එකමුතුව සලකුනු කළේය. දෙපාරුකවයම ජාම්ජ ප්‍රතිවුහගතකිරීම ක්‍රියාත්මක කළේය. පකිස්ථානයේ න්‍යාෂ්ටිකකරනය ඉදිරියට ගෙන ගියේය. තලේලාන්වරුනට ද කාඩුල්හි තලේලාන් පාලනයක් පැලපදියම් කිරීම සඳහා ද පකිස්ථාන මිලටරි බුද්ධී අංශ සංස්ථාපිතය දැක්වූ අනුග්‍රහයට ද ඔවුහු සහාය දැක්වූහ. අද දිනයේ පිළිපි හා පිළිම්ඩ් පකිස්ථානයේ “ජයග්‍රාමී” න්‍යාෂ්ටික අව්‍යාපිත වැඩිසටහන් කිරීමිය කා සතුවිය යුතු ද යන්න මත හේද්වී සිටියි.

සිතල යුද්ධයේ අවසානයෙන් පසුව ලෝක හුදේශපාලනයේ සිදුව තිබෙන ප්‍රධාන වෙනස්කම් තුළ මුළාරුන්ගේ 1999 කුමන්ත්‍රණය මුල්ලැස් තිබුනි. ඉන්දියානු කාඩ්මීරයේ කාගිල් තුලට කළ පකිස්ථාන හමුදා ආනුමනය අවසන් කිරීමට එක්සත් ජනපදය යොදු බලපැම්ව ජ්‍රීරාජ නැතුවීම පිළිබඳව මිලිටරිය කේපයට පත්ව සිටියේය. සේවියට සංගමය සමග පැවති සිතල යුද්ධ අවධියේ සන්ධානයෙන් දැන් නිදහස්ව සිටින ඉන්දියාව සමග සම්පූර්ණ සම්පූර්ණ සම්පූර්ණ සංඛ්‍යාතා ගොවිනගා ගැනීමට වොමින්වනය දැක්වූ උනන්දුව තුළින් එක්සත් ජනපදයේ ආස්ථානය ගලා ආවේය.

දෙවසරකටත් අඩු කාලයකින් පසුව මුළාරුව ද එක්සත් ජනපදයේ බලපැම්ව හමුවෙම් යටත්වීමට සිදුවිය. ඉතා වැදගත් මුලෝහායික වෙනසක් සිදු නොවෙනාත් පකිස්ථානය “ගල් යුගය කරා ඇද දමන” බෝම්බ ප්‍රහාරවලට ලක් කිරීමේ තරජනය, කාඩුල්හි තලේලාන් තන්ත්‍රයට දෙන ඉස්ලාමාදයේ අනුග්‍රහය අවසන් කිරීම, එක්සත් ජනපදයේ ඇග්ගතිස්ථාන ආනුමනයට ක්‍රියාමාර්ගික සහයෝගය දැක්වීම ද රට ඇතුළත් විය.

අතිතයේ මෙන්ම පකිස්ථාන පුහු පැලැන්තිය වර්තමානයෙදී ද, විශේෂයෙන්ම හමුදා නිලධාරය, එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ අත් උදවිකරුවෙක් ලෙස කටයුතු කිරීමෙන් අර්ථා හා හුදේශපාලනික වාසි තෙනළාගෙන තිබේ. එහෙත් ඇග්ගත් යුද්ධයේ, පකිස්ථානයේ සැලකිය යුතු කොටසක් සිවිල් යුද්ධයක් තුලට ඇද දැමීම තුළින් පකිස්ථාන දන්ශ්වරයේ ප්‍රතිඵල්තියන් ප්‍රතිඵල්තියන් කර ද තිබේ. ඊටත් වාස් මුලික වන්නේ, ඉන්දු පකිස්ථාන එදිරිවාදිකම්වලට නොඅඩු දිගු කාලීන බොහෝ හුදේශපාලනික වාසි තෙනළාගෙන තිබේ. එහෙත් ඇග්ගත් යුද්ධයේ, පකිස්ථානයේ සැලකිය යුතු කොටසක් සිවිල් යුද්ධයක් තුළට ඇද දැමීම තුළින් පකිස්ථාන දන්ශ්වරයේ ප්‍රතිඵල්තියන් ප්‍රතිඵල්තියන් කර ද තිබේ. ඊටත් වාස් මුලික වන්නේ, ඇග්ගත් පකිස්ථාන එදිරිවාදිකම්වලට නොඅඩු දිගු කාලීන බොහෝ හුදේශපාලනික ගැලුම් කැලීන් කිවි හා ප්‍රපුරන සුළු පරිමාවකින් පැන නංවීන් සමස්ත කළාපයම අස්ථාවර කරන, ආසියාව තුළ සිය අධිකාරය පිහිටුවා ගැනීමට දරන එක්සත්

ජනපදයේ තල්පුවයි. නව දිල්ලිය හා ඉස්ලමාබාදය අතර තරගයේ ප්‍රමුඛ අරමුනක් ලෙස ඇත්තේ ඇශ්චනිස්පානය කුල බලය හා බලපැමයි. එමෙහිම, ඉන්දියාව සමග “ගෝලීය මූලෝපායික හමුවක්” අටවා ගනිමින් විනය කොටුකිරීම සඳහා වන එක්සත් ජනපදයේ තල්පුව පකිස්පාන දෙනේශ්වරයේ දිගුකාලීන මූලෝපායික ආසක්තයන්ට තර්ජනය කරයි.

පුරුව දශකය කුල පිළිපි නායකත්වය යටතේ පැවති ආන්ඩු පෙරලා දැමීමට මිලිටරිය හා රාජ්‍ය නිලධාරිය යලි යැරු ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධී උපාමාරු වලට නවාස් ඡරීන් සතුට පලක්කා සේම, ආරම්භයේදී පිළිපිය ද මූෂාරුගේ කුමන්තුනයට සතුට පලක්කා යෙදේ. පිළිපිය ආයුදායකත්වයට එරෙහිව පෙළගැසුනේ බලයේ සියලු තනතුරු වලින් පිළිපිය ඉවතට ඇද දැමීමට තමා අදිවන් කරගෙන සිටින බව ජෙනරාල්වරයා පැහැදිලි කිරීමෙන් පසුව පමණි. පසුව පිළිමිල්-කිවි ලෙස ප්‍රතිසංවිධානයට පිළිමිල් නායකත්වයේ වැඩි කොටසක්, මූෂාරු තන්තුය පිටුපස පෙළගැසී සිටියනු.

පසුව හටගත් පිළිමිල් (නවාස්) හා පිළිපි විරුද්ධත්වය රක්ත හිනතාවයෙන් පෙළුනේය. පිළිපිය, ආයුදායකත්වයට එරෙහි මහජන ව්‍යාපාරයකට නායකත්වය හෝ සභාය නොදෙනු ඇතැයි බෙනාසිර බුමෝ නැවත නැවතත් කියා සිටින විට එය පිටුපස තිබුනේ, එවන් ව්‍යාපාරයක් දෙනේශ්වර පක්ෂවල පාලනයෙන් ඉවතට පැන රැඹිකල් දිගාවකට යොමුවනු ඇති බවට පැවති බිජයි. රට පහැනිව ඇය බුෂ් පරිපාලනය හමුවේ පැවසුවේ පිළිපි නායකත්වයෙන් යුත් ආන්ඩුවක් මිලිටරි ආන්ඩුවට වඩා ආක්මනයිලි ලෙස ඇශ්චගන් යුද්ධය ගෙනයන බවට පොරොන්දුවන බවයි. අවසානයේදී ඇය හා පිළිපිය මූෂාරු සමග හමුලේ කටයුතු කිරීම සඳහා බුෂ් පරිපාලනය තැරවිකාරයා වෙමින් ගෙන ආ ගිවිසුමට එකතවිය. වොෂින්ටනය වඩා වඩාත් කනස්සලු වූයේ යුද්ධය හා නැගෙන සමාජ ආර්ථික අරුවුදය සමාජ කැලැසීම් හටගන්වනු ඇතැයි යන්න පිළිබඳයි.

නිල දේශපාලන විරුද්ධත්වය වැඩැරී ගිය තන්වය හමුවේ, මූෂාරු තන්තුය කෙරෙහි නාගරික මධ්‍යම පන්තියේ හා දෙනේශ්වරයේ පුළුල් කොටස් කුල වැඩෙමින් පැවති අත්ථිතිය සිය ප්‍රකාශනය අත්කර ගන්නේ, අගුවිනිශ්චයකාර වුවුද්රි නෙරපා හැරීමට හා පසුව නෙරපාහල සියලු විනිශ්චයකරුවන් යලි සේවයේ පිහිටුවීම පිනිස 2007 නොවැම්බර 03 දින සිදුවූ මූෂාරුගේ දෙවන කුමන්තුනයට එරෙහි ව්‍යාපාරය කුලය.

මතුකළ යුතු ප්‍රක්ෂා වන්නේ, නීතිඥවරුන්ගේ ව්‍යාපාරය දේශපාලන වේදිකාව අරක්ෂන්තේ මක්නිසා ද යන්නයි. සියලු පිළිතයින් තමන් වටා රැලිකර ගනිමින් ආයුදායකත්වයට තමන්ගේම අඩියෝග ඉදිරිපත් කිරීමට කුමකරු පන්තිය ඇසමන් වූයේ මක්නිසා ද? මෙහිදී යලි වතාවක් කාරනය වන්නේ, පෙළේඛාකාරී වමේ ප්‍රමුඛ මෙන්ම බෙලහින දේශපාලන භුමිකාවයි.

මූෂාරු තන්තුයේ පුද්ගලිකරනය, ව්‍යවසායන් ක්ෂේපාදු කිරීම හා නිදහස් වෙළඳ පිළිවෙත් කෙරෙහි ප්‍රතිචාර වශයෙන් කුමකරු පන්තියේ සැලකිය යුතු විරුද්ධත්වයකට එය මූහුනදී සිටියේය. 2006 මැයි-ජූනි පිටිසිඳු යන පකිස්පාන වෙළිකාම් වැඩිවර්ජනය මෙහිදී විශේෂ වැඩින් කුමකරු පන්තියේ නායකත්වය යටතේ පිළිතයන්ගේ මහජන ව්‍යාපාරයක් බවට පත්වීම වෙළක්වා සාමූහික කේවෙල් කිරීමේ ගැටුම් බවට සීමා කර පාවාදෙනු ලැබේය.

නීතිඥයින්ගේ ව්‍යාපාරය පැනනැගි කළ පකිස්පානයේ කුමකරු පක්ෂය (එල්පිපි) හා ජාත්‍යන්තර සමාජවාදීන් (පකිස්පාන) -ඩ්‍රිතානා එස්බිලිවිලියේ සහෝදර පක්ෂයක්-වැනි සංවිධාන එයට පුරු දමන්තුවන් බවට පත්විය. මවුන් කුමකරු පන්තිය කැදවුම් කළානම් එසේ කලේ, ආයුදායකත්වයට හා මහ ව්‍යාපාරයන්ට මෙන්ම, මවුන් රඳ පැවතනු අධිරාජ්‍යවාදයේ අවශ්‍යකාවන්ට එරෙහිව ජෙනතාව බලමුළු ගැන්වීමෙනා තමන්ගේම කියාමාරුගයක් ඉදිරිපත් කරන ස්වාධීන බලවෙශයක් ලෙස මැදිහත්වීම පිනිස නොව නීතිඥයින්ට සහාය දීම පිනිස පමණි.

එල්පිපි හා ජාත්‍යන්තර සමාජවාදීන්, මූෂාරුට “අභියෝග” කිරීම පිළිබඳව විනිශ්චයකාර වුවුද්රිට පුරු දැමීය. වුවුද්රි දිගු කළක් තිස්සේ මිලිටරි තන්තුයට අත උස්සා තිබුනි. එසේම මවුහු, ප්‍රජාතන්තුවාදය සඳහා අරගලයේ මූවාත “ස්වාධීන අධිකරනයක්” සඳහා සටන් කිරීමය යන නීතිඥයින්ගේ ප්‍රකාශ පුනරුවිවාරනය කළහ. ඒ අනුව මවුන්, පකිස්පාන අධිකරනයේ සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වය අතින් එය එරට බෙහෙවින්ම අසමාන වන සමාජ පර්යාය සුරකිත තීති පනවතන ආයතනය යන අති මූලික පන්ති සත්‍යය වසං කළහ. මවුහු නීතිඥයින්ගේ ප්‍රජාතන්තුවාදය පිළිබඳ බෙලහින අරථ කුත්‍යනය පුවා දැක්වුහ. එනම්, එක්සන් ජනපදයට හා ලෙක අධිරාජ්‍යවාදයට ඇති පකිස්පානයේ දෙනේශ්වර පර්යායේ යටහත් පහත් සම්බන්ධය යථාර්ථකය ලෙස පිළිගන්නා අතර සිවිල් අයිතින් ස්ව්ල්පයක් නීතික්ෂණය කිරීමේ මට්ටමට ක්ෂේපාදු කළ ප්‍රජාතන්තුවාදය පිළිබඳ අර්ථ කුත්‍යනයකි.

පෙරදැකිය හැකිවූ ආකාරයට ම නීතිඥයින්ගේ ව්‍යාපාරය, එහි සමහර සාමාජිකයින්ගේ දෙරේයය හා අවංකාභය තිබියේදී, වත්මන් පිළිපි ආන්ඩුව අස්ථ්‍රාවර කිරීමේ පිළිමිල් (නවාස්) හා මිලිටරිය දැන් යෙදීගෙන සිටින ව්‍යාපාරයේ ක්‍රියාත්මක මෙවලමක් බවට පත්ව තිබේ.

සිය ඉතිහාසයේ නව පිටුවක් පෙරලීම සඳහා පකිස්පාන කුමකරු පන්තියට ලැබෙන කාලයෙන් වැඩි හරියක් පසුකරවින් තිබේ. එනම් අවංකාභ විජ්ලවාදී පක්ෂයක් ගොඩනැගීමයි. කුමකරු පන්තියේ පෙරවු බලභාෂිය හතරවන ජාත්‍යන්තරයට අද නායකත්වය දෙන ජාත්‍යන්තර කුම්වුව වෙත හැරිය යුතුය. මවුන්ගේ අරගල නොවත්තින විජ්ලවය පිළිබඳ මෛවිස්කිවාදී ක්‍රියාමාරුගය මත පදනම්කළ යුතුය.

නොනවතින විෂ්ලවය අද

නොනවතින විෂ්ලවය වනාහි දනවාදයේ ද සමාජවාදය සඳහා අරගලයේ ද කමිකරු පන්තියේ ද ගෝලිය ස්වභාවයෙන් පැන තිනින ඒකාබද්ධ ලෝක විෂ්ලවීය සංකල්පයකි. බොල්ලෙකික පක්ෂයේ නායකත්වය ලත් රුසියානු කමිකරු පන්තිය දුප්පත් ගොවී ජනතාව සමග සන්ධාන ගත ව ලෝක සමාජවාදී විෂ්ලවය ඉදිරියට ගෙන යාමේ අරමුනින් බලය අල්ලා ගැනීම මගින් මූදුන් පත් වූ 1917 රුසියානු විෂ්ලව දෙක මගින් සනාථ කරන ලදී. මොටිස්කි අවධාරණය කළ පරිදි වර්තමාන යුගයේ දී සමාජවාදී විෂ්ලවයෙන් වෙන්ව හෝ ස්වභාවන හෝ ප්‍රජාතන්ත්‍ර විෂ්ලවයක් පැවතිය නො හැකි ය. පසුගාමී සහ පිළිත රටවල ප්‍රජාතන්ත්‍ර සහ ජාතික කර්තව්‍යන් ඉශ්ට කළ හැකි වන්නේ කමිකරු පන්ති විෂ්ලවය ද එය ලොව පුරා පතුරුවාලීම ද තුළින් ම පමනි.

ලෝක සමාජ ආර්ථික වර්ධනය ද පන්ති අරගලය ද පරික්ෂා කිරීම මගින් මොටිස්කි නො නවතින විෂ්ලව න්‍යායේ මෙසේ පැහැදිලි කළේ ය: යටත් විෂ්තර රටවල ද වෙනත් කල්ගත වූ ධන්ත්වර සංවර්ධනයකින් යුතු වූ රටවල ද දනපති පන්තිය දනවාදයේ හිමිකිරියේ බටහිර යුරෝපයේ සහ උතුරු ඇමරිකාවේ ධන්ත්වරය ඉටු කළා වූ විෂ්ලවකාරී භූමිකාව යලි ක්‍රියාත්මක කිරීමට අසමත් ය. එය ඉපදී තිබෙන්නේ උවමනාවට වඩා කළුපසුව ය. යටත් විෂ්තර රටවල ධන්ත්වරය අධිරාජුවාදය මත උවමනාවට වඩා රදි පැවතීමත්, කමිකරු පන්තියට බොහෝසේයින් බිඟ වීමත්, එහි සම්පත් සීමා සහිත වීමත් නිසා දහනත් වන දහඅට වන සහ දහනම වන ගතවර්ශවල ධන්ත්වරයේ ආරම්භක සමය සමග එතිහාසිකව සම්බන්ධ වූ කර්තව්‍යන් - විශාල ඉඩම් හිමියන් සතු ඉඩම් කැබලි වලට කඩා බෙදා හැරීම, ජාතික ඒකාබද්ධතාවය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිහිටුවීම - ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය වූ විෂ්ලවවාදී අරගලය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අසමත් ය. මෙවන් රටවල ධන්ත්වරය අනිවාර්යයෙන් ම කරන්නේ තමන්ගේ ම පන්ති වර්ප්‍රසාදයන් රක ගැනීම සඳහා අධිරාජුවාදය සහ ප්‍රතිගාමිත්වය සමග පෙළ ගැසී ගැනීම ය.

කෙසේ වෙතත් එම එතිහාසික සන්තතිය ම බිඟ කර තිබෙන කමිකරු පන්තිය නුතන කර්මාන්තය සහ ප්‍රවාහනය තුළ එය ඉටු කරන තීරනාත්මක භූමිකාව නිසා ද ලෝක කමිකරු පන්තිය සමග තමන්ට පවත්නා එතිහාසික සම්බන්ධතාවය නිසා ද සිය සාපේක්ෂක පරිමාව ඉක්මවා යන අතර එහි පන්ති අවශ්‍යතාවයන් පවතින්නේ සියලුම පිළිතයන් අධිරාජුවාදයට සහ දනවාදයට එරෙහිව මෙහෙයවා ගැනීමේ ය.

මැත දශකවල දී ආසියාව තුළ ලාභ ගුම නිෂ්පාදනය ප්‍රසාරණය වීම ද එහි විජාකයක් වශයෙන් ධන්ත්වර සමාජ සබඳතා ගක්තිමත් වීම ද කමිකරු පන්තිය දැවැන්ත ලෙස ප්‍රමානයෙන් වර්ධනය කර ඇති අතර එම පන්තියේ විෂ්ලවීය විභවය ඉමහත් ලෙස දියුණු තියුණු කරමින් ප්‍රජාතන්ත්‍ර කර්තව්‍යන් විසඳාලීම ධන්ත්වර දේපලට එරෙහි ප්‍රජාරය ද

සමාජවාදය සඳහා අරගලය ද සමග වඩාත් සම්පූර්ණ ඒකාබද්ධ කර ඇත.

ව්‍යාතානා අධිරාජුවාදීන් සමග ජාවාරමකට යමින් ඉන්දියාව බෙදීමට ද එමගින් දකුනු ආසියාවේ ප්‍රජාතන්ත්‍ර විෂ්ලවය ලොඡ කර දුම්මට ද ක්‍රියාත්මක වූ එවකට බලයට ඉව අල්ලමින් සිටි ඉන්දියානු සහ පැකිස්පානු ධන්ත්වර පන්තිහු නිශ්චිත නාත්මක ආකාරයකට නොනවතින විෂ්ලවය තහවුරු කරඹා. මොටිස්කි 1939 දී දෙවන ලෝක මහා යුද්ධය පුපුරා යාමට සති කිපයකට පෙර ඉන්දියානු කමිකරුවන්ට ලියු විවෘත ලිපියක් මගින් ඉන්දියානු සැටැලින්වාදීන් ධනපතියන් ප්‍රජාතන්ත්‍ර විෂ්ලවයේ එතිහාසික උරුමක්කාරයන් යයි ක්‍රියාපාමින් කමිකරු පන්තිය ඉන්දියානු ජාතික කොන්ග්‍රසයට බැඳ දුම්ම හෙලා දුටුවේ ය.

“ඉන්දියානු ධන්ත්වරය විෂ්ලවවාදී අරගලයකට නායකත්වය සැපයීමට අසමත්” යයි මොටිස්කි තහවුරු කලේ ය. “මුවහු ව්‍යාතානා ධනවාදය සමග සම්පූර්ණ බැඳී එය මත රදී සිටිති. තමන්ගේ ම දේපල නැති වෙතැයි යි බියෙන් ගැහෙති. මුවහු ජනතාවට බියෙන් වෙවුලති. මුවහු කුමන වියදමක් මගින් හෝ ව්‍යාතානා අධිරාජුවාදය සමග සම්මුතියක් ගැසීම අරමුනු කර ගනිමින් ඉහලින් ප්‍රතිසංස්කරන ලැබෙතැයි අපේක්ෂා දළුවා ඉන්දියානු ජනතාව රටවීමට උත්සාහ කරති. මෙම ධන්ත්වරයේ නායකයා සහ අනාගත වක්තා ගාන්ධි ය. මහු බොරු නායකයෙකි. ව්‍යාතා අනාගත වක්තාවරයෙකි!

“...ව්‍යාතානා අධිරාජුවාදයට ද දේශීය ධන්ත්වරයන්ට ද එරහි අරගලයක් මගින් දසලක්ෂ සංඛ්‍යාත ගොවීයන් පුබුදුවා බලමුලු ගන්වා අරගලයට ගෙන එමට සමත් වූ නිරිභිත විෂ්ලවීය කාමිකාර්මික වැඩිපිළිවෙළක් ඉදිරිපත් කිරීමට සමත් වන එකම පන්තිය නම් කමිකරු පන්තිය යි. ඉන්දියානු විෂ්ලවය අවසාන ජයග්‍රහනය කරා ගෙන යාම සහනික කරන්නා වූ එකම අවංක විශ්වසනීය සන්ධානය කමිකරුවන්ගේ සහ දුප්පත් ගොවීයන්ගේ සන්ධානය පමනක් ම ය”.

සෞචිත්‍ය සංගමය තුළ කමිකරු පන්තියෙන් බලය උදුරා ගෙන “තනිරවේ සමාජවාදය” නාමයෙන් ජාත්‍යන්තර ධන්ත්වරය සමග සාමයක් ඇති කර ගැනීමට උත්සාහ කළ සෞචිත්‍ය සැටැලින්වාදී තිලදරය අවධි දෙකේ විෂ්ලවය පිළිබඳ මෙන්මේවික් න්‍යාය යලි පන ගන්වා සූත්‍ර ගත කලේ ය. කමිකරු පන්තිය ධනපති පන්තියට සියලුම යුතුක්සහගත කොට පිළිත ජනතාවට නායකත්වය දීම ධනපති පන්තියට දෙන මෙම න්‍යාය බලය සඳහා ධනවාදය ධන්ත්වර පන්තියට පවත්නා අයිතිය පිළිගති. ප්‍රජාතන්ත්‍ර විෂ්ලවයේ එතිහාසිකව නිරිනිත නායකයා ධනපති පන්තිය ය යයි ද නො විසඳන ලද දැවෙන ප්‍රජාතන්ත්‍ර ප්‍රශ්නයන් ඉතුරුව තිබෙමෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ සමාජවාදය සඳහා තන්ත්වය තාම මෙරු නැතැයි ද ක්‍රියාපාමින් මෙම පිළිවෙත අනුව යන විවිධ සැටැලින්වාදී කොමිෂුනිස්ට් පක්ෂ දශක ගනනාවක් තිස්සේ ධන්ත්වරයට දේශපාලන ආධිපත්‍යය පවරා දී කමිකරු පන්තිය අනිවාර්යයෙන් ම පාවා දුන්හ. මෙහි ප්‍රතිඵ්‍යුතුවක් ලොසින් මහා ව්‍යාප්‍ර මාලාවක් ඇති විය: 1927

විනය, 1930 ගනන්වල ස්පාංක්ස්දය, 1953 දී සහ 1979 දී ඉරානය සහ 1965 දී සුහර්තෝ නායකත්වය විසින් වාමාංශිකයන් සාතනය කිරීම රට ඇතුළත් ය. මෙය නිමත් නැති ලැයිස්තුවකි.

පකිස්ථානයේ සහ දකුනු ආසියාවේ ප්‍රජාතන්ත්‍ර විජ්ලවයේ කර්තව්‍යයන් සාක්ෂාත් කරනු ලබනු ඇත්තේ ධන්ග්වරයේ හෝ එහි කිසියම් කොටසක් හෝ සමග සන්ධානයක් මගින් නො ව ධන්ග්වරයට සහ ධන්ග්වරය සමාජ පර්යායට එරෙහි විජ්ලවාදී අරගලයක් තුළිනි. ධන්ග්වර පන්තිය අධිරාජ්‍යවාදයට යටත් වී සිටින ආකාරය ද මහජනතාවගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අවශ්‍යතාවයන් ධන්ග්වරය විසින් නොතකා හැරීම ද තමාගේ ම පන්ති අවශ්‍යතාවයන් සඳහා යෙදෙන දින ප්‍රයත්තය ද එලිදරව් කරමින් මහජනතාවගේ විමුක්තියකා ලෙස ද ගොට් ජනතාව සමග විජ්ලවිය සන්ධානයක නායකයා ලෙස ද කමිකරු පන්තිය ඉදිරියට එනු ඇත්තේ ධන්ග්වරයේ දේශපාලන බලපැමෙන් මහජනතාව නිදහස් කර ගැනීමට කරන්නා වූ නො නවතින අරගලයක් මගින් පමණි. කමිකරුවන්ගේ සහ ගොට්තයන්ගේ ආන්ත්‍රික විජ්ලවිය ප්‍රජාතන්ත්‍ර පියවරයන්, විශේෂයෙන් ම ඉඩම් අයිතිය සම්බුද්ධ පරිවර්තනය කිරීම ද මහා ධන්තියන්ගේ දේපල අල්ලා ගැනීම සහ වෙනත් සමාජවාදී පියවරයන් ද එකාබද්ධ කොට ධන්තිය ධන්තියන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සාක්ෂාත් කර ගෙන යන්නා වූ අරගලයක මූලෝපාය, තම වැඩකටයුතුවල හරි මැදින් තබනු ඇති. අධිරාජ්‍යවාදයෙන් සහ ධන්ග්වර සුරාකුමෙන් නිදහස් වීම දකුනු ආසියාවේ ද මූලු භගේශ්‍ය හරහා ද මහජනතාවගේ ගැටලුවලට කළේපවත්නා වූ විසඳුමක් සම්පාදනය කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වූ පුරුව කොන්දේසිය වන්නේ ය; එය සාක්ෂාත් කර ගත හැකිකේ ලෙස්ක සමාජවාදී විජ්ලවය තුළින් ම පමණි. ලෙස්ක සමාජවාදී විජ්ලවය වනාහි ජාතික කරලියෙන් ඇරඹි ජාත්‍යන්තරව හෝ නො නවතින පරිදීදෙනු විකසනය වෙමින් මූලුමහන් ගුහලෝකය මත නව සමාජයේ අවසන් ජයග්‍රහනය අත් කර ගන්නායි.

දකුනු ආසියාවේ සමාජවාදී එක්සත් සම්භාන්ත්‍රවක් සඳහා

පකිස්ථානයේ සහ ඉන්දියාවේ කමිකරුවන්ට මූලෝපායාත්මක පරම අවශ්‍යතාවයක් වන්නේ 1947 බෙදීම පරදාව තම බලවිග එකාබද්ධ කර ගනිමින් සිය පොදු සතුරා වූ උපමහාද්වීපයේ උනුන් කා කොටා ගන්නා ජාතික ධන්තිය පන්තින් ද ලෙස්ක අධිරාජ්‍යවාදය ද යන මේ සියල්ලට එරෙහිව සිය අරගලය එකාබද්ධ කර ගැනීම ය. න්‍යාෂ්ටික යුද්ධයක් වන්නට හොඳවම ඉඩ ඇති සිව්වන ඉන්දු-පකිස්ථාන යුද්ධයක තරජනය අහෝසි කර දුමීමට ද ප්‍රජා ගන වර්ගවාදයේ නස්පැශත්තිය මුලිනුප්‍රටා දුමීමට ද වැඩ කරන ජනතාවගේ ආසක්තයන් අරමුණු කොට කෙරෙන්නා වූ සහේතුක සහ සාධාරන ආර්ථික සංවර්ධනයක් අත් කර ගැනීම ද නැතුවම බැරි කරුනාක් නම් 1947 දී ජාතික ධන්ග්වරය සහ අධිරාජ්‍යවාදය විසින් අවවන ලද ප්‍රතිගාමී රාජ්‍ය පදනම්තිය

පෙරලා දමා උපමහාද්වීපයේ මහජනතාවන් දකුනු ආසියාවේ එක්සත් සමාජවාදී සම්භාන්ත්‍රවක් තුළ එකාබද්ධ කිරීම ය.

ඉන්දියාවේ සහ පකිස්ථානයේ ධන්තිය පන්තිය තමන්ගේ රාජ්‍යය සමන්විතවන අනෙක ජනවාරිගික කන්ඩායම් අතර සැබැඳු සමාජතාවයක් තහවුරු කිරීමට සම්පූර්ණයෙන් ම අසමත් බව ඔප්පු කොට ඇත. 1947-48 දේශපාලන තුවාල අද වන විට තව තවත් තුනු වී ඔවුන් දුවා තිබේ. ඉන්දියාවේ ද ශ්‍රී ලංකාවේ ද බංග්ලාදේශයේ ද පකිස්ථානයේ ද ධන්තිය ප්‍රජාගන වර්ගවාදී ජාතිකවාදී හේද අවුළුවා ඒවා තම දේශපාලනික සහ දාජ්ල්වාදාත්මක ආධිපත්‍යයේ අත්‍යන්ත කොටස් ලෙස යොදා ගෙන ඇත. මෙය අනෙක් අතට නිමත් නැති ජනවාරිගික ජාතිවාදී සහ බෙදුම්වාදී ව්‍යාපාරයන් පැන නැගීමට සරුබුමක් සකසා ද ඇත. මෙම ව්‍යාපාර සැබැඳු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සහ සමාජ-ආර්ථික යුක්ගැනවිලි ප්‍රයෝගනයට ගනිති. එහෙත් ඔවුන් ඉදිරිපත් කරන ජාතිකවාදී ඩුඩෙකලාවාදී වැඩිපිළිවෙළ කිසිසේත් ම දකුනු ආසියාවේ කමිකරු පන්තියේ උවමනාකම සමග සැසදෙන්නේ නැත. යම්හෙයකින් ඉන්දියානු උපමහාද්වීපය කැබලිතිවලට කැබේ ගිය හොත් හෙවත් බෝල්කනිකරනය වුව හොත් එය අධිරාජ්‍යවාදී අතපෙළීමට ද මරදනයට ද ඉඩකඩ වැඩිකර දෙමින් කමිකරු පන්තිය එකාබද්ධ කිරීමට තවතවත් බාධාවන් ඇති කරමින් තවත් ජනවාරිගික දේශපාලන සට්ටන ආයතනගත කරනු ඇත.

මෙම ජාතික බෙදුම්වාදී ව්‍යාපාර විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන්නේ තමන්ට ම අයන් වූ ජනවාරිගික රාජ්‍යයන් පිහිටුවාගෙන තමන්ට ම තවතවත් පොහොසත් වී ගැනීමට සහ සුරාකුම් උග්‍ර කිරීමට වැඩ සලසා ගැනීමට ධන්ග්වරයේ විවිධ කොටස් අතර පවත්නා අවශ්‍යතාවයි. ඔවුනු මෙමගින් ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාතන්තිය සමග ජාවාර්මිල්වලට එල්ලීමට බලාපොරාත්තු වෙති. මෙම බෙදුම්වාදී දේශපාලනය යොමු වී ඇත්තේ 1947-48 දී දකුනු ආසියාවේ පිහිටුවනු ලැබූ ප්‍රතිගාමී ජාතිකවාදී රාජ්‍ය පදනම්තිය පෙරලා දුමීමට නො වේ. ඒ වෙනුවට මුවන් අරමුණු කර ගන්නේ ඒ ඒ රාජ්‍යයන් ආධිපත්‍ය දරන්නා වූ ධන්ග්වරයේ අවශ්‍යතාව අන්තර් ධන්ග්වර කන්ඩායම් මතම බොහෝ විට සන්නද්ධය මින් ද බලපැමි කොට පවත්නා දේශසීමා යොදා සකස් කොට අනා කළතා තමන්ට වාසියක් සලසා ගැනීමට ය. "බලුකිස්තානය බලුකින්ට", "කරවිවිය මුජාහිරුවරුන්" සහ "සින්ද් ප්‍රදේශය සින්දිවරුන්ට" යනාදී සටන් පාය අවුස්සාලමින් වැඩ කරන මෙවත් ව්‍යාපාර "පිටතරු" ජනවිරෝගයන්ට අයත් කමිකරුවන් සහ පිඩිත ජනතාව ජාත්‍යාන්තරම්වාදීව හෙලා දැකිමින්, ප්‍රවත්ත කියාවල යෙදෙමින් අධිපති කන්ඩායම්වල වාසි සහගත වූ හාජා සහ පුරවැසි තීති තහවුරු කර ගැනීමට මාන බලති.

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුව පැහැදිලි කර ඇති පරිදි:

"ඉන්දියාවේ හා විනයේ ජාතික ව්‍යාපාරය අසමාන ජන කොටස්, අධිරාජ්‍යවාදයට එරෙහි පොදු අරගලයක් තුළ එකාබද්ධ කිරීමේ ප්‍රගතියිලි කර්තාවයි" - එය වනාහි ජාතික

ධනේශ්වරයේ නායකත්වය යටතේ සාක්ෂාත් කළ නොහැකි දෙයක් ලෙස ඔප්පු කෙරුණු කර්තව්‍යයකි - මතු කලේලය. ජාතිකවාදයේ නව රුපය සූරාකන්නන්ගේ යහපත සඳහා, පවතින රාජ්‍යයන් බෙදා වෙන් කිරීමේ එල්ලය ඇතිව ජනවාරික, හාඡාමය හා ආගමික පිළිවෙත් දිගේ බෙදුම්වාදය වගා කරයි. මෙවත් ව්‍යාපාර අධිරාජ්‍යවාදයට එරෙහි අරගලයක් සමග ගැවීවත් නැත. ඒවා මොනම අර්ථයකින් හෝ පිළිත ජනතාවන්ගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රිය අභිලාෂයන් අන්තර්ගත කරගන්නේ වත් නැත. ඒවා කමිකරු පන්තිය බෙදීමට ද, පන්ති අරගලය ජනවාරික, ප්‍රජාගතවාදී යුද්ධවලට අපසරනය කිරීමට ද උදි වෙයි.”

දැනට ම දකුනු ආසියාව පුරා පැතිර පවත්නා අසංඛ්‍ය ජාතික දුක්ගැනවිලි ස්වාධීන දනේශ්වර තන්තුයන් සහ දනේශ්වර ජාතිකවාදය අසාර්ථකවීම තුළ මුල්බැස පවතියි. ප්‍රජාතන්ත්‍ර විෂ්ලවයේ අනෙකුත් අසම්පූර්ණ වූ කර්තව්‍යයන් මෙන් ම සියලුම වර්ගවල ජාතික පිළිනය අහෝසි කර දුම්ම ද ලොක සමාජවාදී විෂ්ලවය සමග බැඳී පවති. නොනවතින විෂ්ලවයේ ක්‍රියාමාර්ගය විසින් පෙන්වුම් කර ඇති පරිදි කමිකරු පන්තිය දනේශ්වර පන්තිය සහ සුපුරුදනේශ්වර පන්තිය අතින් වැඩ කරන ජනතාවගේ නායකත්වය උදුරා ගත යුතු ය. මේ සඳහා ඔවුන් සැබැඳු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ද ජාතික සමාජතාවය ද ස්වාධීනත්වය ද තහවුරු කළ හැක්කේ වත්මන් දනේශ්වර පර්යාය පෙරලා දුම්ම තුළින් ම පමනකි ය යන්න තහවුරු කළ යුතුයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජවාදී සමාජතා පක්ෂය (කළින් විෂ්ලවවාදී කොම්පුනිස්ටි සංගමය) දෙමළ ජනතාවගේ ආරක්ෂාව සඳහා කර ගෙන ගිය ප්‍රතිපත්තියානුකූල අරගලය පකිස්පානයේ කමිකරු පන්තිය විසින් අධ්‍යයනය කළ යුතු ය. 1968 ආරම්භ කළ තැන් පටන් හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුවේ ශ්‍රී ලංකා ගාඩාව කමිකරු පන්තියේ එක්සත්කම සහ දේශපාලන ස්වාධීනත්වය සඳහා අරගලයේ හඳුවත ලෙස සිංහල ජාත්‍යන්තරමවාදයට එරෙහි අරගලය පිළිවුතා ගත්තේ ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ දන්තිය ද එය විසින් පවත්වා ගෙන ගිය දැක තුනකට අධික සිවිල් යුද්ධය ද කෙරෙහි සමාජවාදී සමාජතා පක්ෂය විෂ්ලවවාදී පරාජකවාදී ආක්ලපයක් දරා ඇත. එය ඉල්ලා සිටියේ ද දිගින් දිගට ම ඉල්ලා සිටින්නේ ද සියලු ශ්‍රී ලාංකිය නමුදා ද සන්නද්ධ බලකාය ද වහාම කොන්දේසි විරිතිව දිවයින් උතුරු සහ නැගෙනහිර ප්‍රදේශවලින් ඉවත් කර ගන්නා ලෙස ය. මෙම ඉල්ලීම වනාහි සිංහල සහ දෙමළ කමිකරු පන්තිය ද පිළිත ජනයා ද දනේශ්වර පාලනයට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ර්ලම්පි එක්සත් සමාජවාදී සම්භාන්ඩ්වක් සඳහා කෙරෙන සටනේ කොටසකි.

සිවිල් යුද්ධය පිළිබඳ වගකීම සිංහල දන්තිය ද අධිරාජ්‍යවාදය ද විසින් දැරෙන බව අප්‍රතිහතව පැහැදිලි කර දෙමින් කමිකරු පන්තිය සහ දෙමළ සුපුරු ජාතිය පිළිවාට ලක්කිරීම අතර පවත්නා සම්බන්ධතාවය පැහැදිලි කර දුන්

සසප, ඒ අතර ම වර්ගවාදී යුද්ධයක් සහ ඉන්දියානු ආන්ඩ්වුව සහ ජාත්‍යන්තර අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන් අතර රාජ්‍යතාන්ත්‍රික උපාමාරු මගින් උතුරු-නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල නව දනපති ජාතික රාජ්‍යයක් ඇති කිරීමට එල්ලීටිර් ය දුරු ප්‍රයත්නයන්ට විරැදුදී විය.

අන්ති මේ දී එල්ලීටිර් සන්නද්ධ නැගිටීමේ අසාර්ථකත්වයේ මුලයන් මුල්බැස පැවැත්තේ එහි ආන්ඩ්වාර්කාම් පන්ති අරමුණු තුළ ය. සිංහල මහජනතාවට හෝ ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තියට ආයාවනා කිරීමට එල්ලීටිර් ය අසමත් විය. දිවයින් සමහර කොටස්වල එය පිහිට වූ පොලිස් රාජ්‍යය එන්න එන්න වැඩිවැඩියෙන් දෙමළ ජනතාව විරසක කර ගත්තේ ය. මෙම අත්දැකීම විසින් යලින් තහවුරු කර ඇත්තේ මහජනතාවගේ ප්‍රජාතන්ත්‍ර අධිතිවාසිකම් තහවුරු කර ගත හැකි එකම මග නම් සමාජවාදී විෂ්ල්වය බව ය.

දැන් පකිස්පානු පාලක පන්තිය බලකිස්තානය තුළ තවත් සන්නද්ධ නැගිටීමකට එරෙහි ලේවැකි මෙහෙයුමක යෙදී සිටී. පකිස්පානයේ දිලිංම ප්‍රාන්තයේ මහජනතාව මුහුන දී සිටින අති දිලිංම තත්වයන් මුළුමනින් ම නො තකා කෙරෙන මෙම මෙහෙයුම් අතිවාර්යයෙන් ම පකිස්පානු රාජ්‍යයට එරෙහි මහජන විරැදුද්ධත්වය සහ ප්‍රතිරෝධය උග්‍ර කරයි. වඩාත් පුළුල් ප්‍රාදේශීය ස්වයං පාලනයක් නැතහෙත් ස්වාධීනත්වය ඉල්ලා මහා බලකිස්තානයක් පිහිටවිය යුතු යයි ඉල්ලා සිටින බලකි ජාතිකවාදීන් අත මහජනය සඳහා මොන ම ප්‍රගතිසිලි විසයුමක් වත් ඇත්තේ නැත. කමිකරුවන්ගේ සංවිධාන ජාතිවාදී පිළිවෙත් දිගේ බෙදාලීම මගින් ද පංජාබ්, හාඡාරා සහ ප්‍රාන්තන් කමිකරුවන්ට සහ වෙනත් සුපුරු ජාතික කමිකරුවන්ට ප්‍රවත්ත් සියලුම පහරදීම මගින් ද බලකිස්තානවාදීන්ගේ ප්‍රතිගාමී ඉල්ලීම තහවුරු කෙරේ. බලකිස්තාන් විමුක්ති හමුදාවේ (බේල්ල්ස්) කරකයන් වන බුහම්දාග් බුග්ටි සහ නවාග්ස්දා තියාර මාරිගේ ප්‍රකාශ පෙන්වුම් කර සිටින්නේ තමන් ඇමරිකානු මෙන් ම වෙනත් අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන්ට ද ආධාර කිරීමට සුදානම් බව ය. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය සහ වෙනත් අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන් 1999 දී තැවේ සංවිධානය යුගේස්ලාරියාවට විරැදුද්ව කළ යුද්ධය මගින් තම අනුහුතය යටතේ කොසේවේ ප්‍රාන්තය ස්වාධීන රාජ්‍යයක් ලෙස පිහිටුවාලීම තමන්ට ද ස්වාධීන බලකිස්තානයක් විසින් ගැනීමේ නැගෙනහිර දුක්වීම නපුරු ඇගවුම් අන්තර්ගත කර ගනී.

1893 දී අවවන ලද වූරන්චි රේබාව පිළිගන්නා පකිස්පානයේ රාජ්‍යය සීමා ප්‍රාන්තන් ජනාතව දෙකට බෙදා ඇත. මුවන් එක්සත් කළ හැකි, මුවන්ගේ ස්වාධීනතාවය අත්පත් කර ගත හැකි එකම මාවත නම් කමිකරු පන්ති පදනමක් මත පිහිටුවාගැනීමේ ආදර්ශයක් ලෙස ඩේල්ල්ස් නායකයන් විසින් ගෙනහැර දුක්වීම නපුරු ඇගවුම් අන්තර්ගත කර ගනී.

ප්‍රතිගාමී ඉන්දු-පකිස්තාන් රාජ්‍ය සට්ට්‍රේනයේ දී කාශ්මීර ප්‍රශ්නය ඉටු කරන භූමිකාව නිසා කාශ්මීර ප්‍රශ්නය විශේෂ වැදගත්කමක් අත් කරගති. ඉන්දියානු සහ පකිස්ථානු පාලක පන්තින් දෙගොල්ලම විසින් කාශ්මීර ජනතාව අපයෝජනයට ලක්කර මරුදානයට පාතු කර ඇත. 1987 ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය මැතිවරනයේ දී ඉන්දියානු රාජ්‍යය විසින් කරන ලද නිර්ලත්ත ජන්ද මගඩිය කාශ්මීරය තුළ සන්නද්ධ නැගිටීමක් අවුලුවාලිය. මෙම තත්ත්වය තුළ වහාම මැදිහත් වූ පකිස්ථානය සන්නද්ධ කුරුලිකරුවන් අතර වඩාත්ම ප්‍රජාගනවාදී වූ ද ඉස්ලාම්වාදී වූ ද කොටස් තම පාලනයට තතු කර ගැනීම වඩාත් පහසු යයි ගනන් බලමින් ඒවා පෝෂනය කිරීමට කටයුතු කළේ ය.

ඉන්දු-පකිස්ථාන් රාජ්‍යයන් දෙකෙහිම ප්‍රතිච්‍රියා දේ ගැසීමා ඉල්ලීමෙන් කම්කරු පන්තිය අධිජ්‍යාන සහගතව විරුද්ධ විය යුතු ය. නවදිල්ලිය සහ ඉස්ලාමාබාදය විසින් ඉදිරිපත් කෙරෙන සියලුම ඉල්ලීම - කාශ්මීරය පකිස්ථානයට ඇතුළු කර ගැනීම වේවා, කාශ්මීරයේ ඉන්දියානු ප්‍රාන්ත රාජ්‍යය ජම්මු සහ කාශ්මීර යනුවෙන් වර්ගවාදී පදනමක බෙදාලීම වේවා, - මෙම සට්ටේනයේ පදනමේ පවතින ජනවර්ගවාදී පිළිවෙත්ම තව දුරටත් ඉදිරියට ගෙන යාමක් පමණි. මෙම සැම පිළිවෙතකින් ම සිදු වනු ඇත්තේ තවතවත් සට්ටේන හා ආත්තින් පැනැනැගීම ය. වෙනම රාජ්‍යයක් සඳහා කාශ්මීර ජාතිකවාදීන් ඉදිරිපත් කර ඇති ඉල්ලීමෙන් කම්කරු පන්තිය මොන ම සහායක් හෝ දිය යුතු නැත. මෙය දකුනු ආසියාව තුළ තවත් ධෙශ්වර රාජ්‍යයක් නිර්මානය කිරීමේ වැඩිපිළිවෙළකි. ඉන්දියාව, පකිස්ථානය, වීනය හා ඇත්තෙනිස්ථානය මායිම් කරගෙන රුසියාවට ඉතා ආසන්නව පිහිටි ස්වාධීන කාශ්මීරයක හූ මූලෝපායික තත්ත්වය විකුණා වාසි ගැනීමට හැකි යයි කාශ්මීර ප්‍රභුවේ කොටස් විසින් කරන ගනන් බැලීමෙනි.

මෙවන් වැඩිපිළිවෙළක් යටින් පවතින්නේ කාශ්මීර ජනය ප්‍රතිතිසිංහි පදනමක ඒකාබද්ධ කිරීම සහ වඩාත් පොළුවේ ගතහාන් දකුනු ආසියාවේ බහුවිධ ජනකොටස් අතර සාධාරන සම්බන්ධතා තහවුරු කිරීම කළ හැකි වන්නේ ජර්ජර ධෙශ්වර පාලනයට එරෙහිව දකුනු ආසියාවේ එක්සත් සමාජවාදී සම්භාන්ත්වක් සඳහා කරනු ලබන ඒකාබද්ධ කම්කරු පන්ති අරගලයක් මගින් ඉන්දු උපමහාදේශීලිය බෙදාලීම අවසන් කොට පත්‍රලේ සිට ඇති කරන එක්සත් හාවයක් තහවුරු කරලිමෙනි. ඇත්තෙන් යුද්ධයට ද ඇත්තෙනිස්ථානය ආක්‍රමණය කිරීමට ද එරෙහි වනු! ඉස්ලාමාබාදී වොෂින්ටන් හවුල කුඩා කරනු!

ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය විසින් මධ්‍යම ආසියාවේ තම යුද්ධ මූලෝපායික තත්ත්වය තව තවත් වැඩි දියුතු කර ගැනීම සඳහා තම නැටෙශ් සගයින්ගේ ද පකිස්ථානු දෙනපති පන්තියේ ද ආධාර ඇතිව කර ගෙන යන ප්‍රතිගාමී ඇත්තෙන් යුද්ධයට කම්කරු පන්තිය දැඩි සේ විරුද්ධ විය යුතු ය. සෝවියට් සංගමයේ පැවැත්ම හේතු කොට ගෙන 20 වන ගතවර්ෂයේ වැඩිමත් කාශ්මීරයේ ඇමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදයට පිවිසී ගත නො හැකිවූ ද ලෝකයේ දෙවන තරමට විශාල අපනයනය

කල හැකි තෙල් නිධි සහ වෙනත් අගනා සම්පත් තිබේම නිසා පමණක් නොව එක්සත් ජනපදයේ ලෝක ආධිපත්‍යයට අභියෝගයක් වීමට බෙහෙවින් ඉඩ තිබේ යයි සලකනු ලබන විනයට, රුසියාවට හා ඉරානයට, ආසන්නව පවත්නා නිසා ද මෙම ප්‍රදේශය අත්පත් කර ගැනීමට වොෂින්ටනය සහ වෝල් විදිය දැඩි උනන්දුවක් දක්වති.

බ්‍ර්‍යාන්තේ සහ මධාමාගේ යුද ප්‍රවාර ප්‍රතිරාවය කරන පිළිපි (පකිස්ථාන ජනතා පක්ෂය) සහ පකිස්ථානයේ වෙනත් බංකාලාත් ලිබරල් දෙනපති නියෝජ්තයන් ඇත්තෙන් යුද්ධය වනාහි ඉස්ලාමීය ප්‍රතිගාමීත්වයට එරෙහි යුද්ධයක් යයි ද එය - එක්සත් ජනපදය සඳහා යුද්ධයක් නොව පකිස්ථානය සඳහා යුද්ධයක් යයි ද ප්‍රවාරය කරමින් එම යුද්ධයට සහයෝගය ගොනු කිරීමට උත්සාහ කරති; එය "මධ්‍යස්ථානුම්" තුමයක් සඳහා යුද්ධයක් යයි කියා සිටිති. මෙම තරකය සනාථ කිරීම සඳහා ක්‍රිඛාන් හා බැඳුනු සන්නද්ධ කන්ඩායම් විසින් කරනු ලබන විවිධ දූෂිත මුරුග කියා ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදය ද පාකිස්ථාන දහොළුවරය ද එහි යුද්ධ හා රහස් ඔත්තු තන්තුය ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය උදෙසා ක්‍රියාත්මක විය හැකි බලවෙශයන්ය යන මේරා මතය පකිස්ථානයේ මුළුමහත් ඉතිහාසය විසින් ම බොරු කරනු ලැබ ඇති. අඩිය වසකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ එක්සත් ජනපදය පකිස්ථාන යුද්ධ හමුදාව සමග එක්ව කටයුතු කිරීමට සමත් වීමෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ, පකිස්ථාන හමුදා නිලධාරී මන්ඩලයම පකිස්ථානු ජනතාවගෙන් වෙන් වී ඔවුනට සතුරුව පිහිටා තිබෙන තරමයි. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය පකිස්ථාන හමුදා එකාධිපතිත්වයන් මාලාවකටම පිටුබලය දී ඇති අතර එක්සත් ජනපද - පකිස්ථාන සන්ධානයේ සහ පකිස්ථානු රාජ්‍යයේ මූදුන් කනුව ලෙස හමුදාව පෝෂනය කර ඇත.

ඇත්තෙන් යුද්ධය සංජ්‍රව ම පැනනගින්නේ එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදය සහ පකිස්ථානු දෙනපති පන්තිය විසින් මිට කිහින් කරන ලද අපරාධයන් තුළිනි.

1978-79 පටන් ගෙන දැයකයකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ වොෂින්ටනය පකිස්ථානය තුළ සහ ඇත්තෙනිස්ථානය තුළ ඉස්ලාමීය මූලධර්මවාදීන් සංවිධානය කොට පුහුනු කොට අවශ්‍යාත්මික ඉස්ලාමාබාදී පාලනය යොමු කළේ ය. එහි අරමුන වුයේ සෝවියට් සංගමයට එරෙහි ප්‍රතිගාමී සිතල යුද්ධ මෙහෙයුමේ ප්‍රධාන යුද්ධ පිටියක් බවට ඇත්තෙනිස්ථානය පත් කර ගැනීම ය. ඉන් දැයක දෙකකට පසු වොෂින්ටනය තමන් පුහුනු කළ මෙම කොටස් ම මධ්‍යම ආසියාවේ තෙල් සම්පත් බහුල ප්‍රදේශය තුළ එක්සත් ජනපද ආධිපත්‍යය පිහිටුවීමට බාධාවක් ලෙස ගනන් ගත් අතර, දිනට දැයකයකටත් වැඩි කාලයක් ගත වී තිබෙන වන්මත් යුද්ධය ආරම්භ කළේ ය. මේ අවස්ථා දෙකේ දී ම පකිස්ථානයේ සහ ඇත්තෙනිස්ථානයේ ජනයාගේ ජීවිත සහ ප්‍රජාතන්ත්‍ර අධිතින් වොෂින්ටනය විසින් තුවුවකට හේ ගනන් ගනු ලැබුවේ නැති.

ඉස්ලාමීය මූලධර්මවාදීන් වොෂින්ටනයේ ආකුමනයිලි පන්ති අවශ්‍යතාවයන් සඳහා ගොඳා ගනු ලැබීමට දිග ඉතිහාසයක් පවතී. එයට මොජාමඩ් අලි ජීන්නාගේ “ඉස්ලාම් ආගම අනතුරේ” යන මෙහෙයුම ද උලේමාවරුන් කන්චායම ඉතිහාසයක් පවතී. ජෙනරල් ජියා මෙම පිළිවෙළ සංස්ථාගත කළේ ය. දක්ෂිනාංඡික ඉස්ලාමිය දේශපාලන පක්ෂ, මූලධර්මවාදී සංවිධාන හා සන්නද්ධ කන්චායම මහු විසින් පෝෂනය කරන ලදී. පකිස්ථානු මුස්ලිම් ලියා ද ඇතුළු දේශපාලන සංස්ථාපිතයේ සියලුම කොටස මේට සම්බන්ධ ය. ජෙනරල් ජියාගේ සොජාන අසල දී තමා “මහුගේ ව්‍යාපාරය සම්පූර්ණ කරන” බවට පොරොන්දු වූ නවාස් ජෙරිග්ගේ නායකත්වය දරන පිළිම්ල් සංවිධානය ද “ඉස්ලාමික් සමාජවාදී” පිළිම් සංවිධානය ද යන මේ සියලුම මේට අපරාධයට සම්බන්ධව සිටිති.

පකිස්ථානයේ තලිබන් සන්නද්ධ නැගිටීම පෝෂනය වී ඇත්තේ එක්සත් ජනපද නැටෝ ආකුමනික හමුදාවන් විසින් කරනු ලබන හයෝකර අපරාධයන්ට එරෙහිව පැන නැගී ඇති පෝෂනුන් ජනවාරික කොපය තුළිනි. තලිබන් සන්නද්ධ නැගිටීම පෝෂනය වන්නේ ඉඩම් හිමියන්ට එරෙහි සමාජ දුක්ෂිණවිල තුළින් ද පාලක පන්තියේ දුෂ්චරය සහ පකිස්ථානයේ මධ්‍යම ආන්ත්‍රික සාලනය කරනු ලබන මෙම ගෝන්තික ප්‍රදේශය තුළ මහජනතාව මුදුමනින්ම නොතකා හැර දුෂ්චරයට පාතු කිරීමට එරෙහිව පවත්නා හැඟීම් විසිනි. මෙම තත්ත්වය වනාහි දැක හයක පකිස්තානු “ස්වාධීනත්වය” විසින් මෙම ප්‍රදේශ තුළ ඇති කර තිබෙන විපාකයයි.

කම්කරු පන්තිය එක්සත් ජනපද නැටෝ ආකුමන හමුදාව විසින් ඇශ්‍රේනිස්ථානය අල්ලා ගැනීමට හා ඇශ්‍රේක් යුද්ධයට එරෙහිව මෙම ප්‍රදේශය තුළ පැන නැගී ඇති විරෝධය ගසා කැමට ඉස්ලාමික් මූලධර්මවාදීන්ට සහ හම්බි ගුල් වැනි යුද්ධ හමුදා සංස්ථාපිතයේ විශේෂයෙන්ට ඉඩ නොදිය යුතුය.

කම්කරු පන්තිය පකිස්ථානයේ පිළියන්ගේ නායකයා හැටියට ඉස්මත්තට පැමින අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සහ සමාජවාදී පියවරයන් වන මහ ඉඩම් හිමි අයිතිය අහෝසි කිරීම ද පකිස්ථානයේ ආරක්ෂක රාජ්‍යය අහෝසි කර දුම්මිම ද සියලු දෙනාට රැකියා සහ මූලික පොදු පහසුකම් තහවුරු කිරීම සඳහා ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන මුදුන් ජනසතු කිරීම ද සම්ග යුද්ධයට විරුද්ධ ව්‍යාපාරයට සම්බන්ධ කළ කළේහි ඉස්ලාමිය මූලධර්මවාදීන්ගේ අනුහස නාටකියට බිඳ වැවෙනු ඇත.

ඇශ්‍රේක් යුද්ධයට එතෙහිව කම්කරු පන්තියේ නායකත්වය ලත් ව්‍යාපාරයක් වර්ධනය වීම යුද්ධයට සහ අධිරාජ්‍යවාදයට එරෙහිව බලගතු උත්තේෂකයක් යුරෝපය සහ උතුරු ඇමරිකාව තුළ පැන නාවා ඇශ්‍රේන් ජනයා සහ පකිස්ථානු ජනයා අධිරාජ්‍යවාදී විඩ්නයේ හැකිලි බිඳගෙන ඉදිරියට එන දිනය ලං කරනු ඇත.

පකිස්ථානය තුළ හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුවේ ගාබාව ගොඩ නගනු!

පකිස්ථානු කම්කරු පන්තියේ නව විෂ්ලවවාදී පක්ෂයක් ගොඩනැගීම සඳහා වූ අරගලයේ ඉතා වැදගත් කොටසක් වන්නේ පසුගි දැක තුළ පකිස්ථානු මාවෝවාදීන් සහ පකිස්ථානු කොමිෂනිස්ට් පක්ෂයේ ස්ටැලින්වාදීන්ගේ දේශපාලන සහ සංවිධානත්මක බිඳ වැටීමත් සමග පකිස්ථානය තුළ බලපැවැක් අත්තත් කර ගත්තා වූ ව්‍යාජ මොට්ස්ක්වාදී කන්චායම දේශපාලනිකව සහ න්‍යායිකව හෙලිදරව් කිරීම ය. ස්ටැලින්වාදීන්ගේ බිඳවැටීමට අන් සියලුමත් වඩා හේතුව වුවයේ ඔවුන්ගේ දේශපාලන ගුරුවරුන් වූ කොමිෂන් තිලදරය විසින් සොවියට සංගමය බිඳ විසුරුවා හැරීම ය. පකිස්ථානු ස්ටැලින්වාදීන්ගේ දේශපාලන බංකාලොත් බවට තව දුරටත් හේතු වූ කරනු නම් ඇශ්‍රේනිස්ථානයේ පිළිපිළි පාලන තන්තුයේ අරුමුදය සහ 1989 දී පකිස්ථානය තුළ යලිත් බලයට පැන ගත් පිළිපිළි සංවිධානය වචවඩාත් දකුනට හැරීම ය.

දරුනු ලෙස අවස්ථාවාදී වූ, ද ස්ටැලිල් සහ පකිස්තාන ලේඛර් පක්ෂය යන ව්‍යාජ මොට්ස්ක්වාදී කන්චායම මෙම තතු තුවිව ක්‍රියාකලාපයක් ඉටු කරමින් කම්කරුවන් ද සමාජවාදී මත දරන තරුනයන් ද සැබැඳ මොට්ස්ක්වාදය වෙත එලැංම් ව්‍යාපාරය ලෙස සමාජවාදී විෂ්ලවයේ මූලෝපායයෙදා ලෙස සහ ස්ටැලින්වාදයේ අමත්තිය සතුරා ලෙස මොට්ස්ක් කිරීමිය ගසා කන ඔවුනු දක්ෂිනාංඡික වෘත්තිය සම්ති නිලදරය සහ ධනේශ්වර දේශපාලන සංස්ථාපිතය සමග සම්මුති ගසමින් මොට්ස්ක් පෙනී සිටි සියලු දේ ව පරිපූර්නව ප්‍රතිවරුද්ධ ව දින දක්ෂිනාංඡික උපාමාරුවල යෙදී සිටිති.

ජාත්‍යන්තර මාක්ස්වාදී ප්‍රවනතාවයේ (අයිඒම්ටී) පකිස්ථාන ගාබාව වූ ද ස්ටැලිල් දැක ගනනාවක් තිස්සේස් පකිස්ථාන පාලක පන්තියට අයත් පිළිල්ස් පක්ෂයේ (පිළිපිළි) කථිකයා ලෙස ද අත්තන්ත කොටසක් ලෙස ද වැඩකර ඇත. 1960 ගනන් වල අවසානයේ එලඹි මහා ජනතා නැගිටීමේ ද කම්කරු පන්තිය ධනේශ්වරයට බද්ධ කිරීමට කටයුතු කළ උපකරනය වන පිළිපිළි පකිස්ථානු කම්කරු පන්තියේ එතින්හිසික මහා ජනතා පක්ෂය යයි ක්‍රියාසීරි, ද ස්ටැලිල් සංවිධානය දැන් කම්කරුවන් කළ යුතුව ඇත්තේ පිළිපිළි සංවිධානය එහි ආරම්භක “සමාජවාදී” ක්‍රියාමාර්ගයට “ආපසු දිනා ගැනීම සඳහා” සටන් කිරීම යයි ක්‍රියා සිටි. පකිස්ථානු ජාතිකවාදය සහ “ඉස්ලාමිය සමාජවාදය” යන කුලුනු දෙක මත පදනම් වී ගත් පිළිපිළි යේ ආරම්භක ක්‍රියාමාර්ගය ඇත්ත වශයෙන් ම දේශපාලන ප්‍රෝඩ්බාවක් විය. පිළිපිළියේ ජනතාවාදී දේශපාලනය පිළිබඳව මාක්ස්වාදී ආස්ථානයකින් කොරෙන විවේචනයක් කම්කරු පන්තියේ දේශපාලන ස්වාධීනත්වය ද ආධිපත්‍යය ද සඳහා කරන අරගලයේ සාරභාත අංගයකි.

ද ස්ටැලිල් සංවිධානයේ පර්යාලෝකය එහි තර්කාන්විත ප්‍රතිගාමී නිගමනය කර ගෙන යමින් එම සංවිධානයේ දෙවැනි

ප්‍රමුඛ නායකයා, වොදුරී මන්සුරු අහමඩ් සහ තවත් දුසිම් ගනනක් එවැන්නේ (එහි පැරණි නායකයන් ද ඇතුළුව) මැත දී තම සංචිතයානයෙන් බිඳී වෙන් වූයේ ධනේශ්වර පිළිපි පක්ෂයේ ඒෂන්තයන් ලෙස වඩාත් විවෘතව වැඩ කිරීමට ඉඩ සලසා ගැනීමට යයි ද ස්ටුගල් සංචිතයානයේ ප්‍රකාශයක්ම පිළිගති. ද ස්ටුගල් සහ අයිත්ම්‍රී සංචිතයානය 2002 සිට 2008 දක්වා අවුරුදු කේ ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ පිළිපි නියෝජිතයා ව සිටි මන්සුරු අහමඩ් “පකිස්ථානයේ මාක්ස්වාදී මන්ත්‍රීවරයා යයි” පුවා දක්වයි. පිළිපි පක්ෂයේ “මහජන ලේකම් මන්චලයේ” සහ පිළිපි සංචිතයානයේ වෘත්තීය සම්ති පෙරමුනේ ප්‍රධානීය ලෙස ඔහුව නම් කරනු ලැබේමෙන් පසු දැන් ද ස්ටුගල් සංචිතයා ඔහු සරදාරිගේ මැරවරයෙකු ලෙස හෙලා දකි. දන් ආන්ත්‍රික පුද්ගලිකරන වැඩිපිළිවෙලේ ප්‍රධානතම කථකයා ලෙස මතු වී සිටින මන්සුරු තම සංචිතයානයේ ප්‍රධාන පෙලේ සාමාජිකයෙක් ව සිටිය දී ම 2008 ජූනි මාසයේ පිටිසිඹල් කමිකරුවන්ගේ සටන්කාම් ස්ටුයිකය නිරුපත්තකව පාවා දැන් බව ද ස්ටුගල් පිළිගති. එම වැඩ වර්ෂනය කඩාක්පල් කිරීමට ක්‍රියා කරදීද ද ස්ටුගල් සංචිතයා ඔහුගේ ක්‍රියාකළාපය පිළිබඳව පිළිස්ස්ඩ විවේතයා ක්‍රියාකළාපය තැනැත. එට හේතුව නම් පිළිපි නිලධරය තුළ ප්‍රධාන තැනැක මන්සුරු ලබා ගැනීමටත් එසේ කරමින් ම ඔහු තම සංචිතයා තුළ රඳවා තබා ගැනීමටත් ද ස්ටුගල් සංචිතයා හා අයිත්ම්‍රී සංචිතයා ඒ වන විට වැඩ කරමින් සිටි නිසා ය. ද ස්ටුගල් සංචිතයා පකිස්ථානයේ පාලක පක්ෂය සමග පවත්වා ගෙන යන ක්‍රියා දක්ෂිනාංසික සම්බන්ධතාවයන් එවන් ය.

පකිස්ථාන ලේබර පක්ෂය ජාත්‍යන්තර පැබිලෝවාදී සංචිතයා තුළ ස්ථීර නිරික්ෂක තත්ත්වයක් දරයි. එය පැනතැංගේ 1990 ගනන්වල ආරම්භයේදී ද ස්ටුගල් සංචිතයානයෙන් බිඳී යාමෙනි. එය ධනේශ්වර දේශපාලන සංස්ථාපිතයේ අංශවලට ද වෘත්තීය සම්තිවලට ද එන්ඩ්‍රි සංචිතයානවලට ද වර්ල්ඩී සේෂල් ගෝරම් සංචිතයාට ද නතු වී පවති. මොට්ස්කීවාදය කෙරේ නාමික සහයෝගයක් පවා පවත්වාගෙන යාම පකිස්ථාන ධනේශ්වර සංස්ථාපිතයේ දේශපාලනය තුළ තමන් කරගෙන යන්නා වූ උපාමාරුවලට බාධාවක් ලෙස එල්පිටි ය සලකයි. එහෙයින් එය තමන්ව මොට්ස්කීවාදී පක්ෂයක් කියා හඳුන්වා ගන්නේ වත් තැතැති.

මුජාරුන් 2007 පැන වූ හඳිසි තත්ත්වය අවස්ථාවේ දී බෙනාසීර් ඩුනේක් සමග මිතු සාක්ෂිත්වක් පැවැත් වූ බවත් මුජාරුන් විරෝධී සන්ධානයක නායකත්වය ගන්නා ලෙස ඇය ගෙන ඉල්ලා සිටි බවත් එය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා කමිකරු පන්තියේ සහයෝගය දිනා ගත යුතු බවත් කියමින් එල්පිටි සංචිතයා ප්‍රධාන නායක සරුක් තාරික් ප්‍රව්‍යවානම දෙඩ්වි ය. ඉන් ඉක්නි එල්පිටි සංචිතයා සමස්ත පක්ෂ ප්‍රජාතන්ත්‍ර ව්‍යාපාරය නම් සන්ධානයට (එෂ්පීඩ්ම්) ඇතුළත් විය. එය වනාහි දක්ෂිනාංසික මූලධරමවාදී ජමාරි ඉස්ලාම්, ඉම්රාන් බාන්ගේ පිටිඥී සහ විවිධ සින්දී, බලුකි සහ සරසිකි ජාතිකවාදී පක්ෂ ඇතුළත් කර ගත් පෙරමුනකි. එකළ එම පෙරමුන මැතිවරනය වර්ෂනය කරමින් සිටියේ ය. එල්පිටි සංචිතයා පකිස්ථානයේ

නීතියැවරුන්ගේ ව්‍යාපාරය නංවාලීමේ ද මූලිකත්වයක් ගත්තේ ය.

ද ස්වුගල්, එල්පිටි සහ තවත් කුඩා කන්ඩායම් ගනනාවක් ම පැබිලෝවාදී දියකර හැරීමේ ප්‍රවනතාවයේ පෝතකයේ ය. පැබිලෝවාදය යනු දෙවෙනි ලෝක යුද්ධයෙන් පසු සමයේ ධනවාදය ප්‍රනස්ථාපනය කෙරෙන තතු තුළ හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ පැන තැගුනු දියකර හැරීම් ප්‍රවනතාව දෙවෙනි ලෝක යුද්ධයෙන් ක්ෂනික ඉක්නිතේ හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ලේකම් ව සිටි මයිකල් පැබිලෝ සහ ඔහුගේ ප්‍රධාන ගෝලයා වූ අර්නස්ට් මැන්බේල් එම පුද්ගලිකයේ නායකයේ වූහ.) ය යි.

දෙවන ලෝක යුද්ධයේ ප්‍රතිඵ්‍යුලයක් වශයෙන් සේවියට ස්ටැලින්වාදී නිලධරය ගක්තිමත් වීම ගැන සහ ධනේශ්වරයේ සමකාලීන ප්‍රසාරනය තුළ කමිකරු පන්තියේ සමහර දුව්‍යමය වාසි දිනා ගැනීමට සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ඉදිරිපත් වීම ගැන ආවෙශයිල් ප්‍රතිචාරයක් දක් වූ පැබිලෝවාදීයේ මොට්ස්කිගේ විජ්ලවාදී පර්යාලෝකයන් යල් පැන ගොස් ඇතැශ යි නිගමනය කළහ. පැබිලෝ කෙලින් ම කියා සිටියේ හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ නායකත්වය යටතේ කමිකරු පන්තිය යලි ප්‍රතිසංචිතයා කිරීම වනාහි සමාජවාදය සඳහා අරගලය විසින් අත්පත් කර ගත හැකි වූ “විවිධ ස්වරුපයන් අතුරෙන් අඩුවෙන් ම සිදු වීමට ඉඩ ඇති විකල්පය” බව ය. ඒ වෙනුවට ස්ටැලින්වාදී නිලධරය සහ අනෙකුත් සතුරු පන්ති බලවේයන් අධිරාජ්‍යවාදයේ පිළිනය යටතේ උඩින් කරන ලද බලපැමු තුළ සහ කමිකරු පන්තිය විසින් ධනේශ්වරය දේපල අත්පත් කර ගැනීමට යටතේ කරන බලපැමු තුළ “ඇතවර්ෂ ගනනාවක විකාති කමිකරු රාජ්‍යයන් පැන නගිනු ඇතැ” සි පැබිලෝවාදීයේ කියා සිටියහ.

ස්ටැලින්වාදී සහ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂ මෙන්ම සුළ ධනේශ්වර ජාතිකවාදී ව්‍යාපාර සහ රැඩිකල් ව්‍යාපාර පැබිලෝවාදීන් විසින් දක්නා ලද්දේ කමිකරු පන්තිය විජ්ලවාදී ලෙස බලමුළු ගැනීමට දේශපාලන බාධාවන් හැරියට තො ව සමාජවාදය සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ විකල්ප උපකරන ලෙසය. එහෙයින් ඔවුන්ට ප්‍රශ්නය වූයේ එම සංචිතයාන් හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ස්වාධීන පර්යාලෝකයයේ සතුරුන් යයි හෙලිදරව් කොට එවා පරාජය කිරීම තො වේ. ඔවුන් කියා සිටියේ හතර වන ජාත්‍යන්තරය කමිකරු පන්තියේ සහ ජාතික ව්‍යාපාරයන්ගේ පවත්නා නායකත්වයන් මතට බලපැමු ගෙන එන කන්ඩායමක් ලෙස හැඩා ගස්සා ගැනීම කළ යුතුව ඇතැයි කියා ය. පැබිලෝවාදීන් ස්ටැලින්වාදීන්ට සහ ධනේශ්වර ජාතිකවාදීන්ට එතිනාසීක ප්‍රගතියිල් භූමිකාවක් පවරා දෙමින් ඔවුන්ගේ ප්‍රතිවිජ්ලවාදී ස්වහාවය පිළිබඳව මොට්ස්කී කළ අවධාරණය ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය. ඔවුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද “ඡනතා ව්‍යාපාරය තුළට එකාගු වී ගැනීමේ” පර්යාලෝකයට අනුව මුහු පවත්නා මොට්ස්කීවාදී පක්ෂ දේශපාලනිකව සහ සංචිතයාන්මකව බිඳී දුම්මට පවත් ගත්හේ.

වෛටස්කිවාදී පක්ෂ ප්‍රතිච්ඡලවාදී කමිකරු නිලධයන්ගේ සහ දහෝග්වර පර්යායේ දැව්තියික ආධාරකවල වල්ගා බවට පරිවර්තනය කිරීමේ මෙම පර්යාලෝකයේ විපාක වැඩි කළක් යන්නට පෙර දකුනු ආසියාවේ දේශපාලන සිද්ධීන් තුළ ප්‍රකාශිත වන්නට පවත් ගති. පැබිලෝවාදී ගුරුහැරුකම් හා මෙහෙයුම් අනුව ලංකා සමස්ථ පක්ෂය (ලසසප) සිංහල ජාත්‍යෝතිම්වාදයට අනුගත වී වෘත්තීය සම්ති සහ පාර්ලිමේන්තුවාදී අවස්ථාවාදය වැළඳ ගනිම්න නො නවතින විප්ලවය අතහැර දමා 1964 දී බන්ධාරනායක මැතිනිය සහ ඇයගේ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය නායකත්වය දුන් දහෝග්වර හුවලට ඇතුළු වී ගත්තේ ය.

සැබෑ වෛටස්කිවාදීන් පැබිලෝවාදීන්ට එරෙහිව බලමුලු ගැනීවීම සඳහා 1953 දී හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුව (ජාකො) පිහිටුවන ලදී. ඉන්පසු කාලපරිච්ඡේදයේ දී ජාකො වෛටස්කිවාදය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ද වර්ධනය කිරීම සඳහා ද අප්‍රතිහත අරගලයක් ගෙන ගියේ ය. ජාත්‍යන්තර කමිටුව ලෝකය පුරාම කමිකරු පන්ති අරගලයන් වාර්තා කිරීමට ද ඒකාබද්ධ කිරීමට ද දේශපාලන නායකත්වය සම්පාදනය කිරීමට ද තම දේශපාලන අවශ්‍ය ලෙස ලෝක සමාජවාදී වෙබි අඩවිය තිර්මානය කර ඇත. මාක්ස්වාදී සහ වෛටස්කිවාදී මූලධර්මයන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා දශක ගනතාවක් තිස්සේ කරන ලද අරගලයෙන් උකහාගත් දැවැන්ත දේශපාලන අත්දැකීම තුළින් තමන් තුළට ගැබී කර ගෙන සිටි ජාත්‍යන්තර කමිටුව ලෝකය පුරාම කමිකරු පන්තිය විසින් සිය අරගලයන් දැනුවත් ව ඒකාග්‍ර කරගෙන ජරජත් දහෝග්වර පද්ධතිය පෙරලා දුම්ය යුතුය යන අවශ්‍යතාවය ය.

මාක්සිස්ට් වොයිස් (මාක්ස්වාදී හඩු) හි කේන්ද්‍රීය කර්තව්‍ය වන්නේ කමිකරු පන්තියේ මහා ස්වයංසිද්ධ අරගලයන් තුළට මැදිහත්ව ස්ටැලීන්වාදීන්, අවස්ථාවාදීන් සහ වෘත්තීය සම්ති නිලධරයට එරෙහිව සටන් වැද ඔවුන් දේශපාලනිකව පරාජය කොට කමිකරුවන් පැහැදිලි විප්ලවාදී ක්‍රියාවලාගෙන් සහ පර්යාලෝකයෙන් සන්නද්ධ කිරීමට සමත් වෛටස්කිවාදී කමිකරු පන්ති පෙරවු බලභැනියක් එනම් හතරවින ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ පකිස්ථානු ගාකාව ගොඩනැගීම ය.

මාක්සිස්ට් වොයිස් සංවිධානය පැන නැංගේ 2001 දී අයිඥීම් - ද ස්ටැල්ලේ අවස්ථාවාදීන්ගෙන් බිඳී වෙන්වීමකිනි. මෙම බිඳී වෙන්වීමට එම නායකත්වය විසින් කමිකරු පන්තිය දහෝග්වර පිළිපි පක්ෂයට ගැටුගැසීමට ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී

මධ්‍යගතවාදය නිරන්තරව උල්ලංසනය කිරීමට ද අවස්ථාවාදී සංවිධානාත්මක හාවිතයන් පවත්වා ගෙන යාමට එරෙහිවය. එපමණක් නොව ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය ඇශ්‍රීලංකාස්ථානය ආත්‍යමනය කිරීම අහඹු සිද්ධීයක් යයි ද එක්සත් ජනපදය මධ්‍යම ආසියාවට කරන මූලෝපායික කඩවැඳීම මත එය පදනම්ව නැතැයි ද කරන ලද සැහැලුලු මනසින්පුතු කියාපැමට අප දැක්වූ විරැදුෂ්යතාවය හේතු කොට ගෙන ය. ඉක්තිත්ව මාක්සිස්ට් වොයිස් ලෝක සමාජවාදී වෙබි අඩවිය ජාත්‍යන්තරවාදී පර්යාලෝකයට ද දේශපාලන ප්‍රශ්නවලට එය දක් වූ ප්‍රතිපත්තියානුකුලු ප්‍රවිෂ්ටයට ද ඇමරිකානු කමිකරුවන් ද ඇතුළු මුළුමහත් කමිකරු පන්තිය කොරේ එය දක් වූ විප්ලවාදී යොමුවට ද ඉක්මනින්ම ආකර්ෂණය විය. අවුරුදු ගනතාවක් තුළ පවත්වා ගෙන ගිය සාකච්ඡාවක් තුළ දී අප අවස්ථාවාදයට එරෙහිව සහ මාක්ස්වාදය සඳහා වූ දිගුකාලීන අරගලයේ තිරක වැදගත්කම ද එම අරගලයේ පාඩිම පකිස්ථානයේ කමිකරුවන් තුළට ගෙන ඒමේ අවශ්‍යතාවය ද එන්න එන්නම වැඩි වැඩියෙන් ඒත්තු ගතිමු. ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ මගපෙන්වීම යටතේ නො නවතින විප්ලවයේ ක්‍රියාමාර්ගය වර්ධනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවේ විප්ලවාදී කොමියුනිස්ට් සංගමය ද සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය ද කර ගෙන යන්නා වූ අරගලය මෙහිදී විශේෂයෙන්ම අදාළ ය.

1938 දී හතර වන ජාත්‍යන්තරය පිහිටුවාලීම ව සූජ පැතු ලියෙන් වෛටස්කි විප්ලවාදී කමිකරු පන්ති නායකත්වයේ අරඛුදය විසඳුලීමේ වාහනය ලෙස එහි එළිභාසික අර්ථභාරය අවධාරනය කළේ ය. වෛටස්කි මෙසේ ප්‍රකාශ කළේ ය: “අප වෙනත් පක්ෂයක් බඳු පක්ෂයක් නො වෙමු. .... අපගේ අරමුන වන්නේ සමාජවාදී විප්ලවය මගින්, වැඩි කරන ජනතාව සහ සූරාකනු ලබන ජනතාව මුළුමනින්ම දුව්‍යමය සහ ආධාර්මිකව විමුක්ත කර ගැනීම ය. අප හැර අන් කවරෙකු හෝ එය සූදානම් කරනු තැත. එය මෙහෙයවනු නැත.”

මාක්සිස්ට් වොයිස්හි පායිකයින්ගෙන් ද පකිස්ථානය තුළ සිටින්නා වූ ලෝක සමාජවාදී වෙබි අඩවියේ සියලුම පායිකයන් ගෙන් ද අප උදාක් ම ඉල්ලා සිටින්නේ මෙම ප්‍රකාශය අධ්‍යාපනය කරන ලෙස ද අපගේ සාමාජිකයන් ලෙස එකතු වී හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුව ගොඩනැගීමේ අරගලයට සහභාගි වන ලෙස ද වේ.

බලන්න:

<http://www.wsbs.org/sinhala/2011/2011jan/pers-10j.html>